

Daň z přidané hodnoty z.č. 235/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů

- je universální daň ze spotřeby
- jedná se o daň teoreticky i aplikačně složitou, hlavně po vstupu ČR do EU

Mechanismus fungování daně z přidané hodnoty:

- je to daň, jejímž předmětem jsou veškeré vytvořené statky (vyrobené a realizované zboží)
- daň je vybírána na každém stupni zpracování, ale nikoli z celého obratu, ale pouze z toho, co bylo k hodnotě statku na daném stupni přidáno = zdaňuje se **přidaná hodnota**
- technickým problémem je zachycení toho, co nově vytvořenou hodnotu tvoří. Proto se daňová povinnost u DPH stanovuje nepřímou. Každý subjekt je povinen zdanit svou veškerou produkci (tj. v ekonomice lze nakupovat pouze s daní). Každému subjektu je však umožněno, aby **daň, kterou odvede státu, mohl snížit o tu, kterou sám zaplatil v cenách nákupů pro svoji produkci.**

Příklad: řetězec subjektů při výrobě a distribuci obuvi. **Zemědělec** vyrábí kůže (předpokládáme že k tomu žádné vstupy nepotřebuje), kůže od něho nakupuje **výrobce obuvi**, ten vyrobenou obuv prodává **obchodníkovi**. Ten obuv prodá konečnému **spotřebiteli**.

NÁKUPY

PRODEJE

Článek	bez daně	Daň	bez daně	daň	odvod SR
Zemědělec			20 000	2 000	2 000
Výrobce	20 000	2 000	50 000	5 000	3 000
Obchodník	50 000	5 000	60 000	6 000	1 000

CELKEM

7 000

13 000

6 000

- cena kůží bez daně je 20 000 Kč. Při sazbě DPH ve výši 10 % je **zemědělec** nucen prodat kůže za 22 000 Kč a 2 000 Kč odvést do SR.
- **Výrobce** obuvi nakoupí kůže za 22 000 Kč, daň zapl. v ceně nákupu bude moci pož. od státu, jeho výd. je částka 20 000 Kč. Výr. chce za obuv vyr. z kůží pro sebe inkasovat 50 000 Kč. Při sazbě DPH 10 % prodá obuv **obchodníkovi** za 55 000 Kč (k tomu, co chce inkasovat, přidá DPH 5 000 Kč). Sám odvede do SR DPH, = rozdíl mezi daní, kterou mu v ceně obuvi uhradil obchodník (5 000 Kč) a daní, kterou sám zaplatil v ceně kůží (2 000 Kč). Jeho daň. povinnost tak bude 3 000 Kč.
- **Obchodník** hodlá za obuv zak. za 55 000 Kč (včetně daně 5 000 Kč) získat pro sebe po odpočtu daně, kterou vybere pro SR, částku 60 000 Kč. Prodá obuv **spotřebitelům** za 66 000 Kč. **Spotřebitelé** v ceně obuvi zaplatí DPH ve výši 6 000. Obchodník odvede DPH ve výši rozdíl mezi daní vybranou v cenách obuvi (6 000 Kč) a daní zaplacenou v ceně jím nakoupené obuvi (5 000 Kč). Obchodník tedy státu uhradí DPH ve výši 1 000 Kč.

Základní pojmy:

Výstupy- to, co jsme nazývali prodeji, daň z nich vybraná se nazývá **daní na výstupu**

Vstupy - to co jsme nazývali nákupy, daň v jejich ceně zaplacená je **daní na vstupu**

Zdaňovací období:daňový subjekt nebude odvádět daň z každého jed. prodeje ani pož. daň zapl. z jed. nákupu. DPH se vybírá za určitý časový úsek. Za toto období na jedné straně subjekt načítá **daň na výstupu** a na druhé straně **daň na vstupu** (měsíční, čtvrtletní)

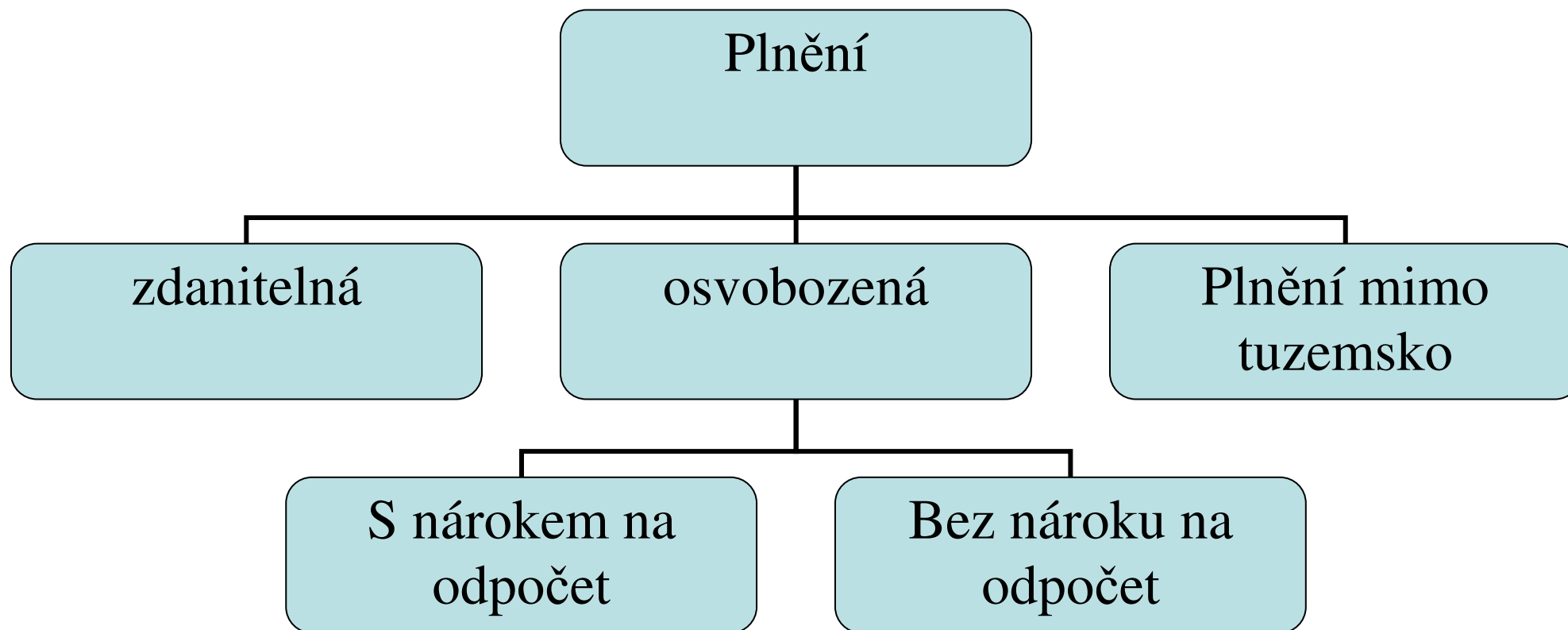
Odpočet daně:daň na vstupu (popř. tato suma daně na vstupu upravená)

Daňová povinnost:je rozdíl mezi sumou daně na výstupu a odpočtem daně, může vyjít kladný i záporný. Pokud je kladný=**vlastní daňová povinnost** (tu je subjekt povinen odvést do SR). Pokud je záporný=**nadměrný odpočet** (což je přeplatek na DPH, t. j. nárok subjektu vůči státu).

Předmět daně:

- **Dodání zboží** (movité věci, za zboží se považuje i teplo, chlad, el. en., voda, plyn, nejsou peníze a cenné papíry), dod. zb. je převod práva nakl. se zbožím jako vlastník
- **Převod nemovitostí**, při kterém dochází ke změně vlastnického práva nebo příslušnosti k hospodaření
- **Poskytování služeb**, všechny ekonomické činnosti, které nejsou dodáním zboží nebo převodem nemovitosti. Za služby se považují i nezávislé činnosti (literární, umělecké, činnosti lékařů, právníků) a soustavné úplatné využití hmotného a nehmotného majetku (pronájem nebo převod průmyslových a autorských práv).

Plnění:dodání zboží, poskytování služeb či jiné činnosti

Pozn.: Zdanitelná a osvobozená plnění-za místo jejich uskutečnění se považuje tuzemsko.

Zdanitelné plnění: takové plnění, u kterého plátcí daně vzniká povinnost přiznat a odvést daň na výstupu. Aby plnění bylo v ČR zdanitelné, musí být splněny současně podmínky:

- plnění poskytuje osoba povinná k dani
- plnění je poskytováno za úplatu
- místem plnění je tuzemsko.

Osvobozená plnění: mají místo plnění v tuzemsku, ale plátce není povinen z nich odvádět daň, t. j. uplatnit daň na výstupu. Jsou osvobozená plnění **bez nároku na odpočet** a osvobozená plnění **s nárokem na odpočet**.

Územní aspekty fungování DPH:

- **tuzemsko** (území ČR, týká se osob, kt. sídlí nebo mají místo výkonu ekonomické činnosti nebo bydliště v České republice). Předmětem zájmu je osoba povinná k dani, povinnost odvést daň má plátce daně.
- **území Evropského společenství** (=území členských států s drobnými výjimkami). Předmětem zájmu je osoba povinná k dani, povinnost odvést daň má osoba registrovaná k dani v jiném členském státě).
- **třetí země** :je stát, který není členem EU. Předmětem zájmu a osobou povinnou odvést daň je zahraniční osoba.

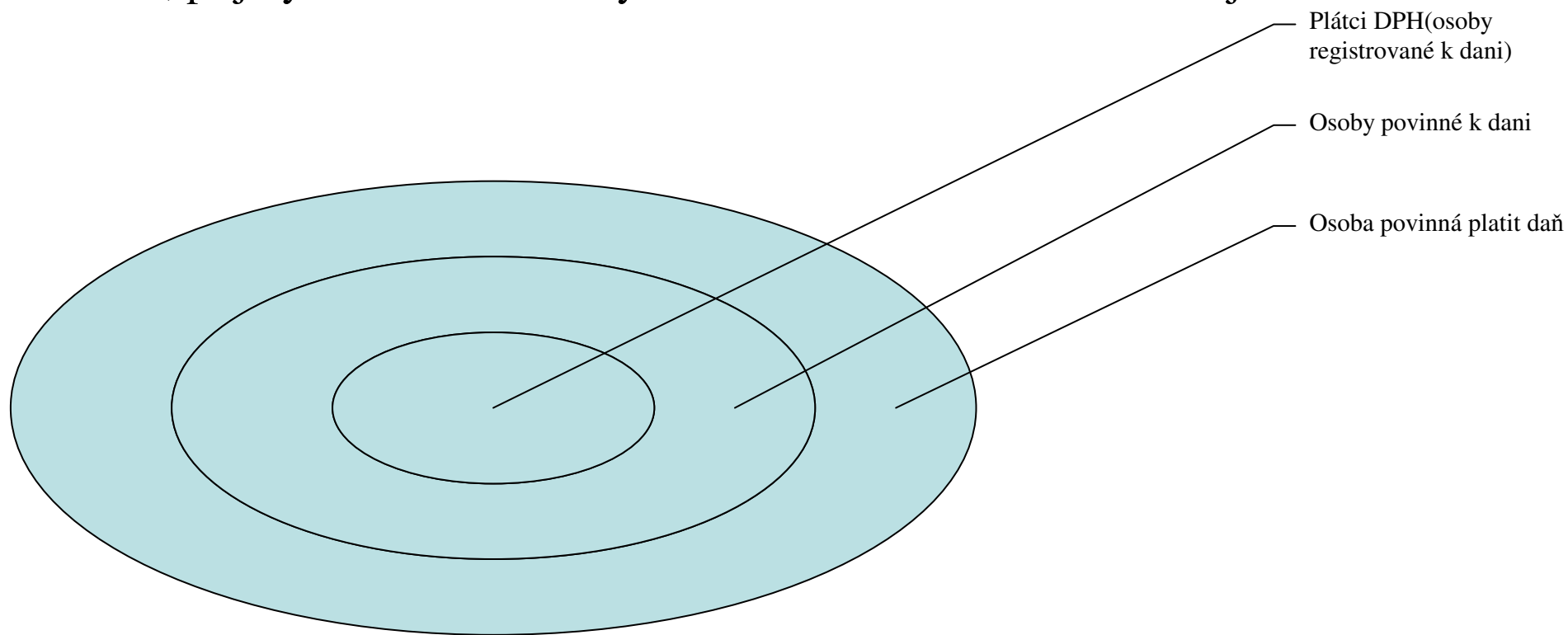
Vliv na fungování DPH má skutečnost, ve kterém státě bylo plnění uskutečněno:

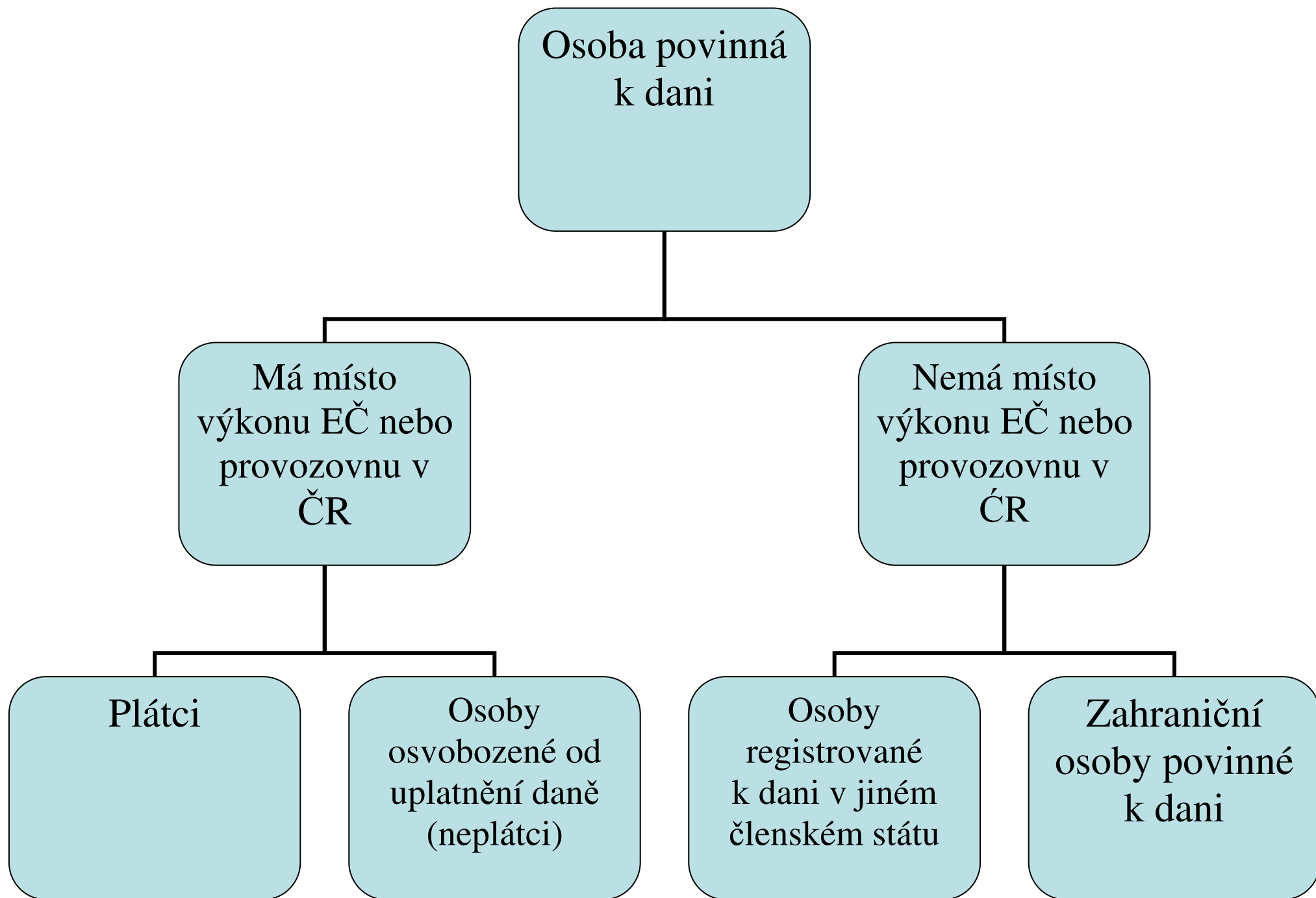
- **plnění** kde poskytovatelem i příjemcem jsou tuzemské osoby
- **intrakomunitární plnění** :plnění mezi osobami v různých členských státech EU
- **dovoz** zboží a služeb z třetích států a **vývoz** zboží a služeb do **třetích zemí**.

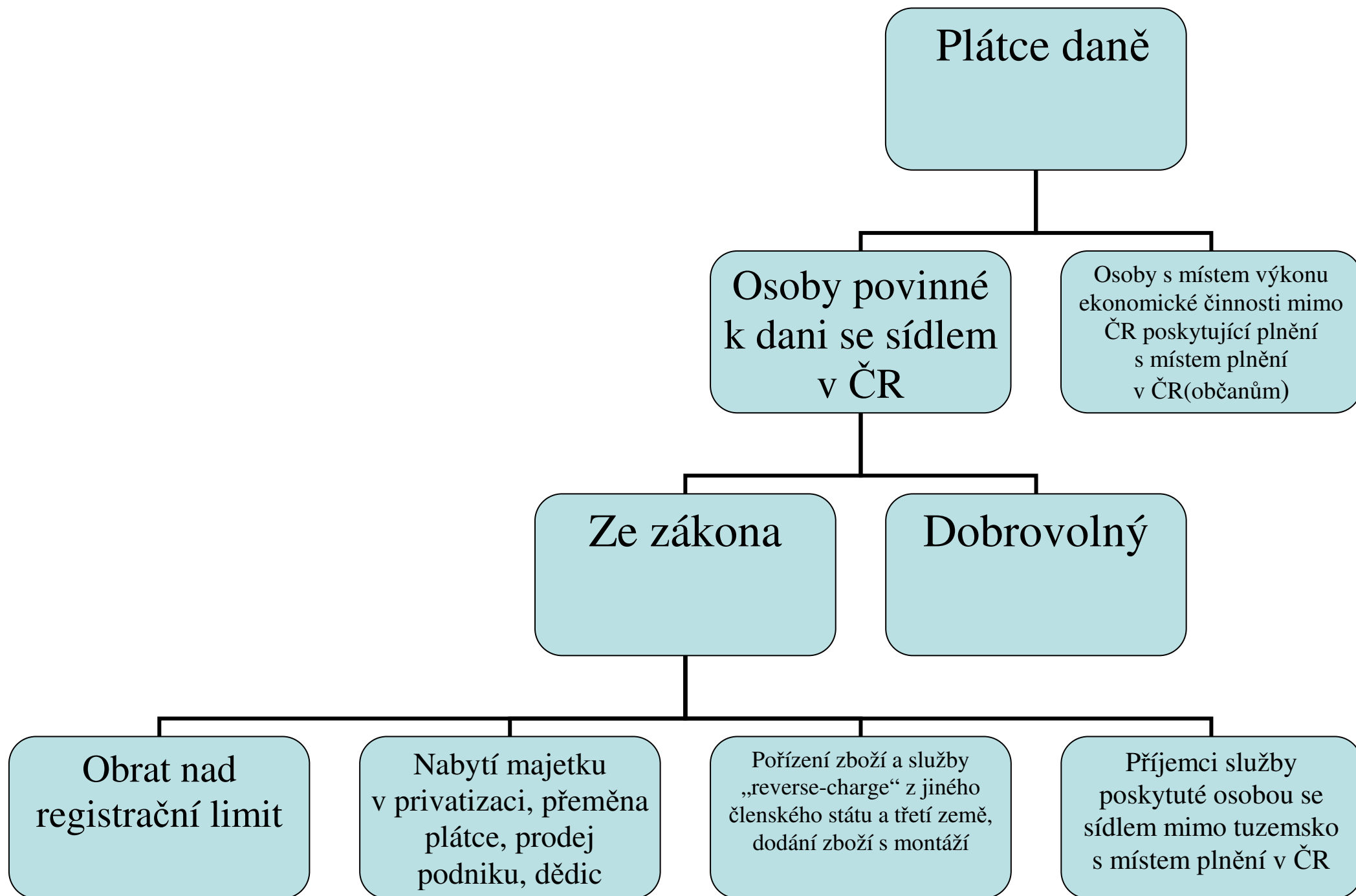
DPH platíme všichni při nákupu zboží a platbách za služby, nejen v ČR, ale i v ostatních státech EU. Kromě toho, pokud budeme dovážet zboží z třetího státu, budeme platit daň při vstupu na území EU. Jsme tedy **osobami povinnými platit daň**.

Osoba povinná k dani je os., která usk. ekonom. čin.. Mohou to být i osoby, které v ČR nemají místo výkonu ekonom. čin. nebo provozovnu.

Ekonomická činnost: činnost výrobců, obchodníků, poskytování služeb, zemědělská výroba, nezávislé činnosti, příjmy ze soustavného využití hmotného a nehmotného majetku.

Plátce daně-osoba povinná k dani se sídlem, místem podnikání nebo provozovnou v ČR, která je registrována k dani z přidané hodnoty v ČR. Plátcem je ze zákona osoba povinná k dani, jejíž **obrat** (=výnosy nebo příjmy za uskutečněná plnění, tj. zdanitelná plnění i osvobozená plnění s nárokem na odpočet i plnění, která mají místo plnění mimo tuzemsko, bez osvobozených plnění bez nároku na odpočet) za zdanitelná plnění **překročí registrační limit**, kterým je 1 000 000 Kč obratu za 12 po sobě následujících kalendářních měsíců. Do obratu se nezahrnují výnosy (příjmy) z prodeje dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku.

Plátce daně se musí **registrovat** u svého místně příslušného FÚ a odvádět DPH za zdanitelná plnění, která uskutečňuje. Na druhé straně jen on má nárok na uplatnění odpočtu daně obsažené v cenách vstupů. Registrovat se musí do 15 dnů po skončení měsíce, ve kterém obrat překročily. Plátcí daně jsou od prvního dne třetího měsíce po měsíci, v němž překročily registrační limit.

Povinnost registrace vzniká dále osobám povinným k dani, které provozují ekonomické činnosti zahrnované do obratu, při některých intrakomunitárních plněních s místem plnění v tuzemsku:

- **přijímají zboží z jiných států EU** za předpokladu, že tato přijatá plnění v jednom roce překročí stanovenou hranici (10 000 EUR), musí se registrovat a jsou povinny přiznat a odvést daň z těchto plnění
- **pořizují službu s místem plnění v tuzemsku** (např. „reverse-charge“), a to od osoby registrované v jiném členském státě nebo od zahraniční osoby s místem výkonu ekonomické činnosti mimo ČR (zahraniční osoba povinná k dani)
- **pořízení zboží s montáží** od osoby reg. v jiném čl. státě nebo od zahraniční osoby povinné k dani

- naším plátcem daně se stává i **osoba registrovaná k dani v jiném státě EU nebo zahraniční osoba** povinná k dani z třetí země, pokud v ČR poskytne služby s místem plnění v tuzemsku v případech, kdy příjemcem není osoba povinná k dani, t. j. je jím **fyzická osoba v rámci konečné spotřeby**.

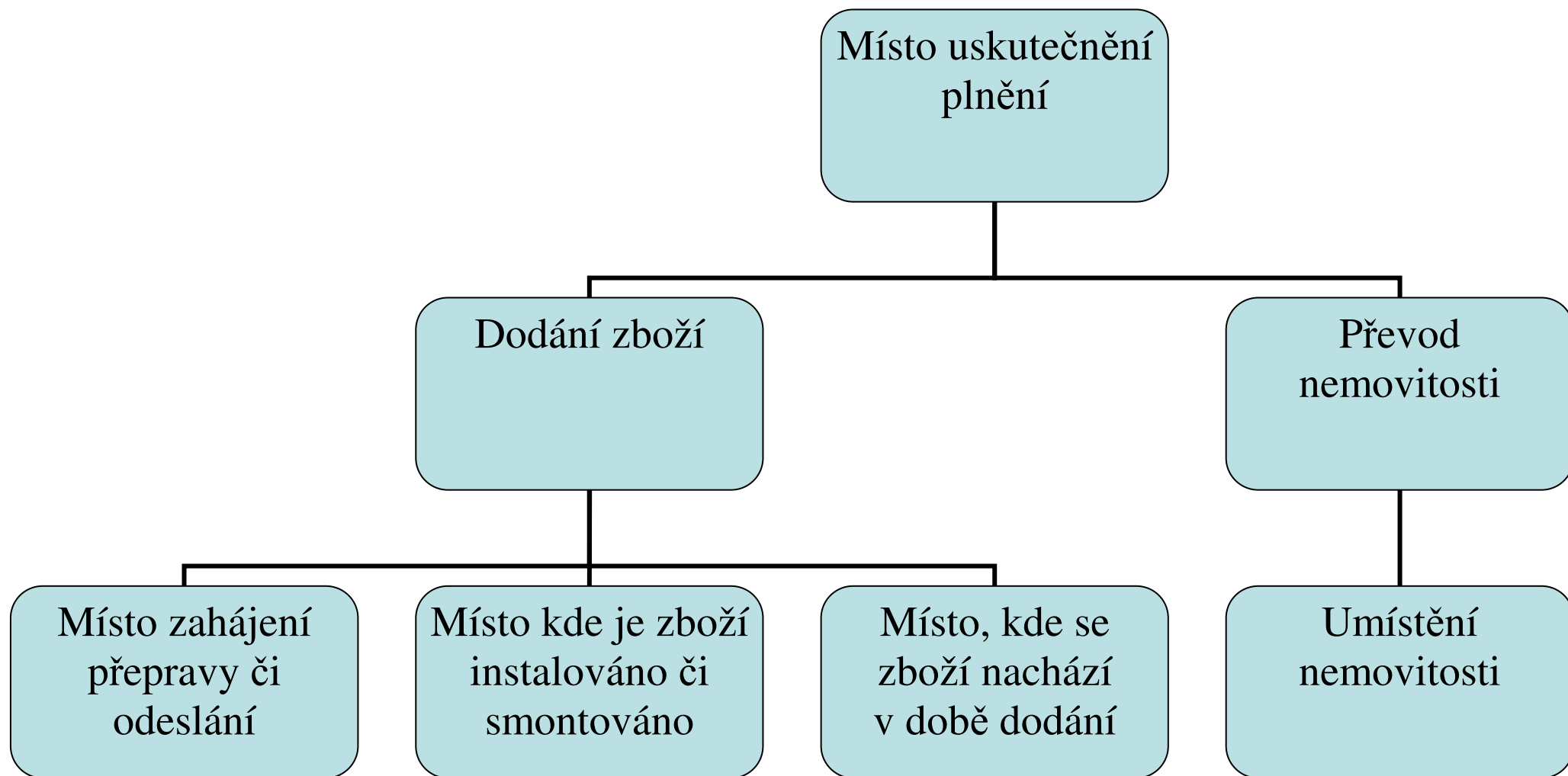
Dobrovolně se plátcem DPH může stát osoba povinná k dani se sídlem nebo místem podnikání v tuzemsku, která nepřekročila registrační limit, ale musí uskutečňovat plnění, která se zahrnují do obratu. Stávají se plátcem DPH ode dne uvedeného na osvědčení o registraci, které vydá SD.

Zrušení registrace:

- po 3 měsících žádost o zrušení registrace, pokud v tomto období neměli obrat vyšší než 250 000 Kč(plátcem se stali díky privatizaci, změně společnosti)
- nejdříve po 12 měsících poté, co se stali plátcí DPH, za předpokladu, že ve 12 předešlých kalendářních měsících nepřekročili registrační limit(u většiny ostatních)
- SD může zrušit registraci tomu, kdo neuskutečňuje zdanitelná plnění nebo když zjistí, že plátce přestal být osobou povinnou k dani

Místo plnění: režim DPH závisí na tom, kde k plnění došlo (určení místa, státu, kde se zdanitelné plnění bude považovat za uskutečněné) a jaké osoby se na něm podílely.

Místo plnění při dodání zboží (při převodu nemovitosti)

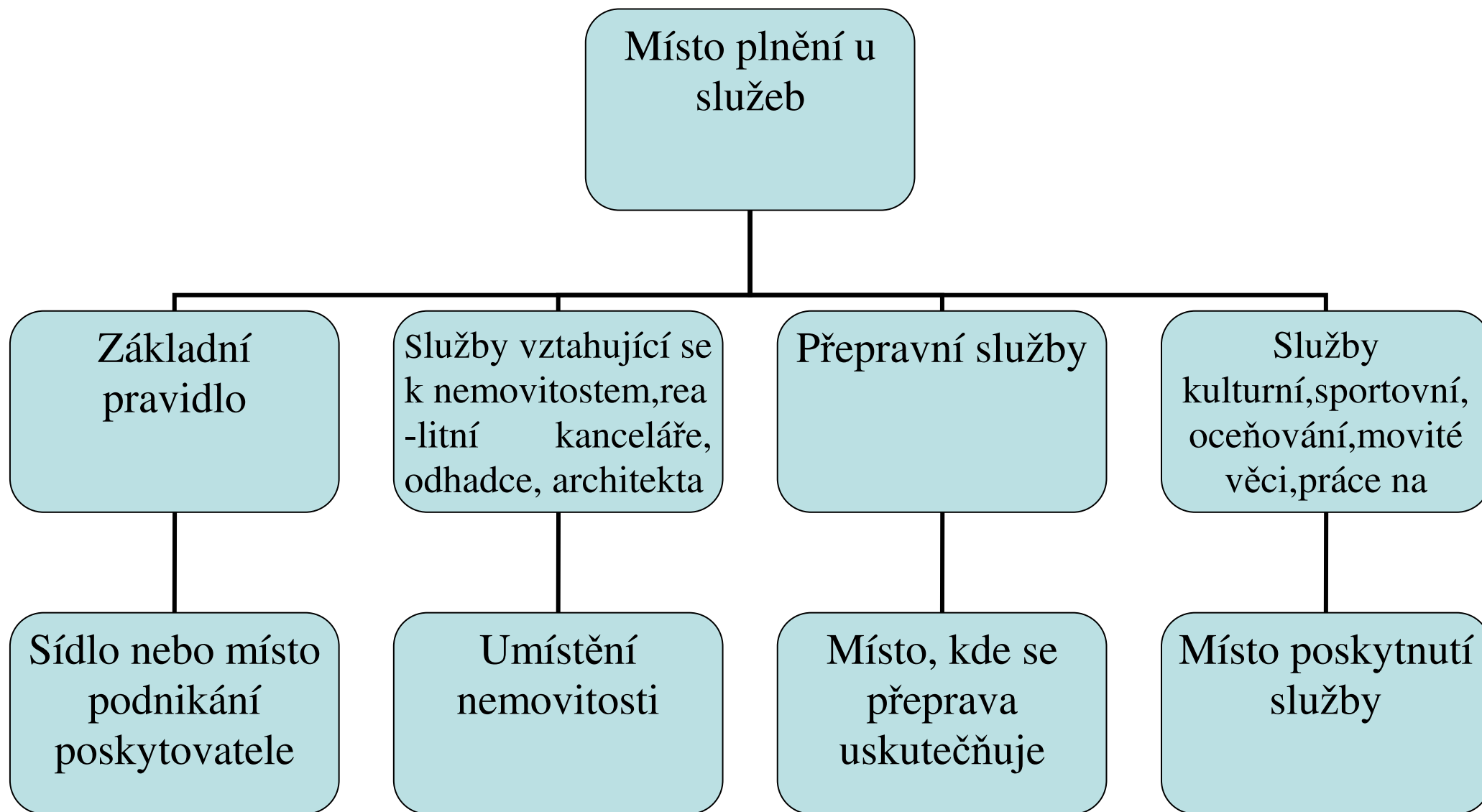
U **dodání zboží** je základní pravidlo pro místo plnění stanoveno takto:

- **Místo, kde přeprava** (odeslání) **začíná** (nezáleží na tom, kým je uskutečňována), pokud je dodání zboží dle smlouvy spojeno s přepravou nebo odesláním
- **Místo, kde je zboží instalováno nebo smontováno** (když je dodání zboží sjednáno s montáží nebo instalací)

- Není-li zboží dodáváno s přepravou nebo montáží (instalací) **místo, kde se nachází zboží v době dodání.**

U převodu nemovitostí se místem uskutečnění plnění stanoví **místo, kde nemovitost leží.**

Místo plnění při poskytování služeb

Při **poskytování služeb** je podle základního pravidla místem uskutečnění plnění to místo, kde má **sídlo**, místo podnikání nebo provozovnu osoba, která službu poskytuje. Toto základní pravidlo má spoustu výjimek, místem plnění je:

- **U služeb vztahujících se k nemovitostem** (včetně služeb realitních kanceláří, odhadců, architektů a stavebního dozoru) **místo, kde se nachází nemovitost**
- **U přepravních služeb místo, kde se přeprava uskutečňuje**
- **U služeb souvisejících s kulturními, uměleckými, sportovními, vědeckými, výchovnými, zábavnými činnostmi, pořádáním kongresů, výstav a veletrhů místo, kde se služba skutečně poskytuje**
- **U práce na movité věci** místo, kde jsou práce uskutečňovány (práce na movité věci jsou opravy, zpracování dodaných polotovarů apod.)

Sazba daně a výpočet daně

Sazba daně : sazba DPH je lineární a diferencovaná. Má dvě úrovně, základní 19 % a sníženou 5 %.

Základní sazba 19 %	Snížená sazba 5 %
Zboží	V příloze č. 1 zákona (většina potravin, léky, zdravotnické prostředky, knihy, noviny a časopisy atd.), teplo, chlad
Služby	V příloze č. 2 zákona (pozemní, vodní, letecká

	hromadná pravidelná doprava cestujících, úprava a rozvod vody, kulturní činnosti)
Převod nemovitostí	Dodání bytového domu, rodinného domu a bytu
Dodání stavby, stavební práce	Dodání bytového domu, rodinného domu, bytu, jejich rekonstrukce a opravy

Pro správné stanovení sazby daně je nutné zařadit zboží do „Harmonizovaného systému“ a službu podle „Standardní klasifikace produkce“.

Výpočet daně

1. peněžní částka za zdanitelné plnění bez daně (základem daně je částka bez daně)

$$\text{DPH} = \frac{\text{základ daně} \times \text{sazba daně}}{100}$$

2. základem daně je peněžní částka včetně daně (výpočet pomocí přepočítacího koef.)

$$K = \frac{\text{sazba daně DPH}}{100 + \text{sazba daně DPH}} \quad \text{koeficient se zaokrouhlí na 4 desetinná místa}$$

$$\text{DPH} = \text{cena včetně daně} \times K \quad \text{daň se zaokrouhlí na celé desetihaléře nahoru}$$

$$\text{Cena bez daně} = \text{cena včetně daně} - \text{DPH}$$

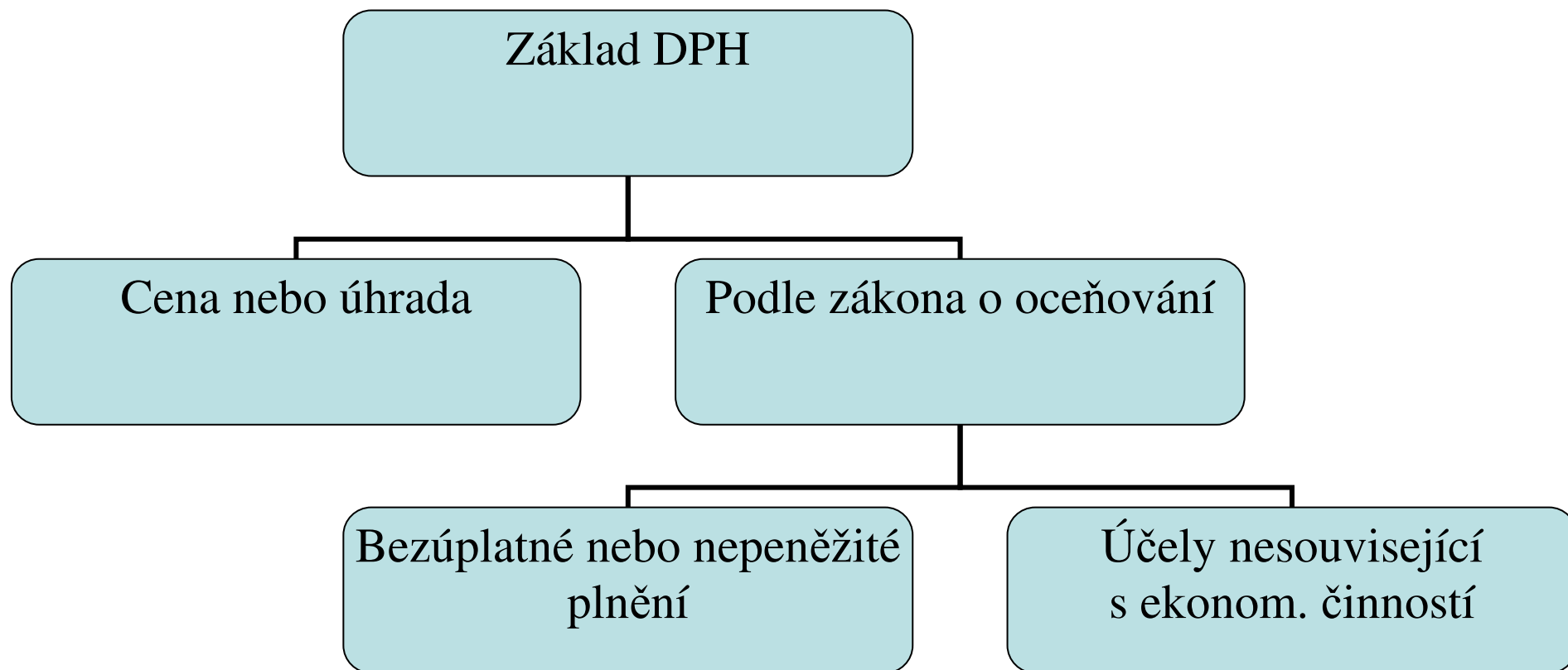
- Základem daně je vše, co jako úplatu obdržel nebo má obdržet plátce, za uskutečněné zdanitelné plnění od osoby, pro kterou je zdanitelné plnění uskutečněno.
- Při přijetí platby před uskutečněním zdanitelného plnění, kdy účtujícímu plátcí vzniká povinnost priznat a odvést daň, je základem daně tato přijatá úhrada snižená o daň
- Základ daně nezahrnuje daň v úplatě za zdanitelné plnění obsaženou, a tak chceme-li z této přijaté úplaty základ daně spočítat, můžeme např. od přijaté částky odečíst vypočtenou daň z ní. (základem daně je peněžní částka snižená o daň, kterou jako úplatu obdržel nebo má obdržet plátce, za uskutečněné zdanitelné plnění od osoby, pro kterou je zdanitelné plnění uskutečněno)

- Základ daně byl definičně rozšířen tak, aby se netýkal jen přijaté peněžní částky, ale i každého nepeněžního plnění, které lze charakterizovat jako úplatu za zdanitelné plnění

Základ daně zahrnuje:

- spotřební daň
- dotace k ceně
- vedlejší související výdaje (balné, cena přepravy, pojištění zásilky) poskytované spolu se zbožím, popř. službou

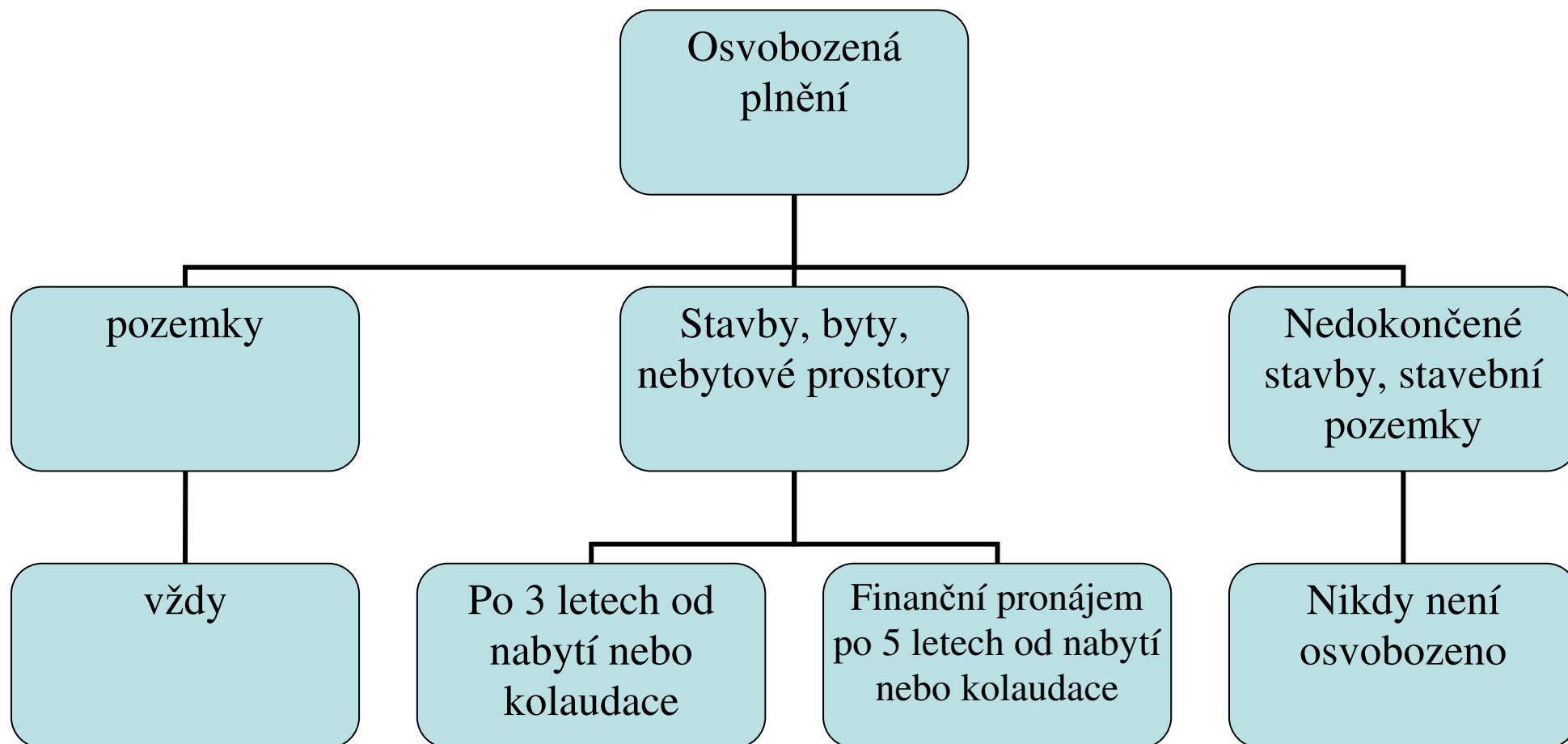
Stanovení základu daně:

Pokud cena zdanitelného plnění není stanovena v penězích (bezúplatný převod, nepeněžité plnění) nebo se jedná o použití pro účely nesouvisející s ekonomickou činností plátce, je základem daně cena stanovená podle zákona o oceňování.

Převod nemovitostí a dodávka stavebního objektu

Pojem **nemovitost** z hlediska DPH= pozemky, stavby, byty a nebyt. prostory a nedok. st. (pokud se nem. nezap. do katastru, považuje se za zboží). Část přev. nem. je osv. od DPH.

Není-li převod nemovitosti osvobozen, podléhá 19% sazbě daně. Pouze u převodu nebo dodání bytových či rodinných domů a bytů 5%. Do ZD se zahrnují stavební a montážní práce, rek., moder., opr. mat., stroje, zařízení které budou zabudovány jako součást.

Příklad: Objednáme si vestavbu nové koupelny v rodinném domě. Cena bez daně za dodávku je

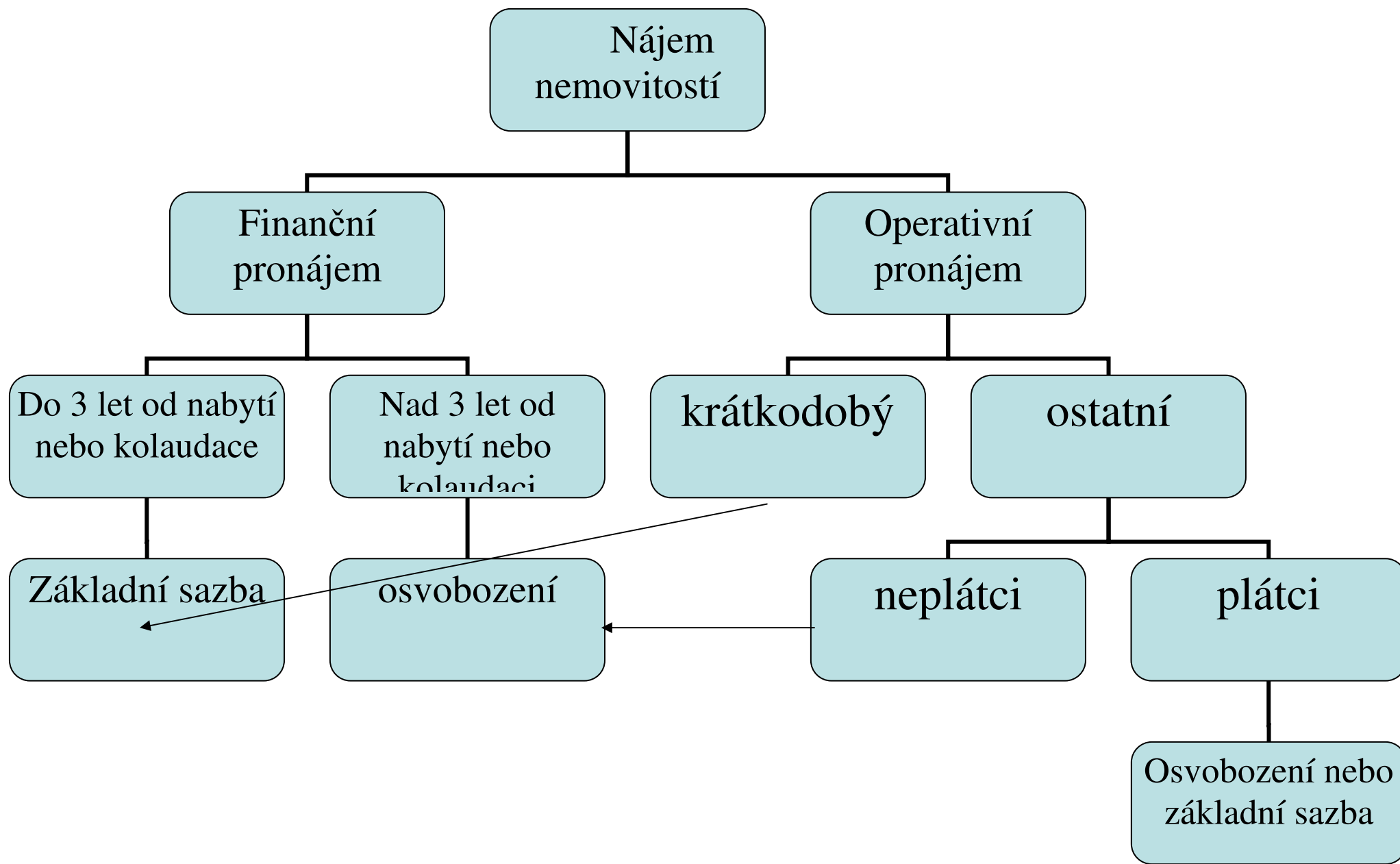
Nájem a finanční pronájem: z hlediska předmětu DPH je jedno, zda se jedná o pronájem majetku vlastníkem věci či o podnájem uskutečněný nájemcem. Podstatné je, co je předmětem nájmu a dále to, o jaký druh nájmu se jedná.

Nájem nemovitostí je osvobozen od DPH s několika výjimkami:

- **krátkodobý pronájem** nemovitostí a jejich částí včetně vnitřního vybavení (popř. i energií) podléhá základní sazbě 19 %
- **nájem prostor a míst k parkování vozidel** - základní sazba
- **finanční pronájem nemovitostí** - považován za dodání zboží = použije se sazba stanovená pro předmět pronájmu (nemovitost)

Operativní nájem movité věci: věc se po skončení nájmu vrací pronajímateli, je posuzován jako služba a podléhá základní sazbě daně

Finanční pronájem: věci movitých či nemovitostí, je považován za přenechání práva užívání zboží či nemovitosti za úplatu, po jehož skončení je právem nebo povinností nájemce věc nabýt, považuje se za dodání zboží. K převodu vlastnictví dochází až po skončení nájmu. Finanční pronájem je považován za dodání zboží nebo převod nemovitosti, používá se u něj ta sazba DPH, která je stanovena na předmět FN jako zboží (nemovitost).

Osvobozená plnění

- osvobození části předmětu daně
- osvobození znamená, že plátce není povinen (ani oprávněn) uplatnit daň na výstupu, t. j. při uskutečnění plnění, jedná se o osvobozené plnění
- jsou **dvě skupiny osvobozených plnění**

bez nároku na odpočet	S nárokem na odpočet
Poštovní služby	Dodání zboží do jiného členského státu
Provozování rozhlasového a televizního vysílání	Pořízení zboží z jiného členského státu
Finanční činnosti	Vývoz zboží do třetí země
Pojišťovací činnosti	Poskytnutí služby do třetí země
Převod a nájem nemovitostí	Přeprava a služby přímo vázané na dovoz a vývoz zboží
Výchova a vzdělávání	Přeprava osob do jiného členského státu nebo třetí země
Zdravotnické služby a zboží	
Sociální pomoc	
Provozování loterií a jiných podobných her	

Z následujícího schématu pak vycházejí situace z hlediska uplatnění daně

Dodavatel (poskytovatel)	Odběratel (příjemce)	Místo plnění
---------------------------------	-----------------------------	---------------------

Plátce (ČR)	plátce (ČR)	Tuzemsko
	Neplátce (ČR)	
Plátce (ČR)	Osoba registrovaná k dani(EU)	Tuzemsko
	Neregistrovaná osoba povinná k dani (EU)	
	Fyzická osoba nepovinná k dani (EU)	
Plátce (ČR)	Osoba registrovaná k dani (EU)	Jiný členský stát
	Neregistrovaná osoba povinná k dani (EU)	
	fyzická osoba nepovinná k dani (EU)	
Plátce (ČR)	Zahraniční osoba povinná k dani	Třetí země
	Zahraniční osoba nepovinná k dani	

Tuzemská plnění

Zdanitelným plněním je dodání zboží, převod nemovitosti a poskytnutí služeb osobou povinnou k dani za úplatu s místem plnění v tuzemsku. Zdanitelným plněním je také použití hmotného majetku pro účely nesouvisející s ekonomickou činností plátce. T. j. pro jeho osobní spotřebu nebo zaměstnance anebo použití bez úplaty.

Vynětí z předmětu daně: za zdanitelné plnění se nepovažuje bezplatné poskytnutí reklamního předmětu opatřeného ochrannou známkou nebo obchodním jménem dárce do 500 Kč bez DPH, nejde-li o zboží, které je předmětem spotřební daně.

Osvobozená plnění bez nároku na odpočet:

- **Z poštovních služeb** dodání poštovních zásilek a poštovní poukazy, pokud plnění poskytuje držitel poštovní licence
- Převážná část **finančních činností**, např. převod CP, přijímání vkladů od veřejnosti, poskytování úvěrů a peněžních půjček, platební styk a zúčtování, poskytování bankovních záruk, směnářská činnost, operace týkající se peněz
- **Pojišťovací služby**, včetně penzijního pojištění
- Základní okruh služeb při **výchově a vzdělávání** dětí a mládeže a rekvalifikační kursy pro dospělé, a to včetně dodání zboží
- Vymezené **zdravotnické služby** a zboží poskytované v rámci těchto služeb oprávněnými subjekty včetně např. dodání stomatologických výrobků laboratořemi, osvobození se nevztahuje na výdej a prodej léčiv, a to i na lékařský předpis
- **Převod pozemků** s výjimkou stavebních pozemků a dále převod staveb, bytů a nebytových prostor minimálně po 3 letech od kolaudace nebo nabytí
- **Nájem pozemků i staveb**

Intrakomunitární plnění

Plnění mezi členskými státy Evropského společenství má zvláštní daňový režim. Způsob uplatnění DPH je ovlivněn:

- **Kdo dodává zboží nebo poskytuje službu do jiného členského státu**
- **Kdo je příjemcem zdanitelného plnění**
- **O jaké zdanitelné plnění se jedná**
- **V jakém státě je místo plnění**

Povinnost přiznat daň ze svého zdanitelného plnění má pouze plátce daně. V prostoru Evropského společenství však toto pravidlo nabývá jiných rozměrů, povinnost přiznat a odvést daň může rovněž připadnout i osobě povinné k dani registrované v jiném členském státě. (to platí zejména u plnění vůči tuzemským osobám povinným k dani, kteří nejsou plátcí DPH). Osoba registrovaná v jiném členském státě se stává plátcem daně i v ČR. Poslední dvě věty platí i pro zahraniční osobu povinnou k dani.

1. **Princip země původu** = členský stát, odkud se zboží dodává nebo služba poskytuje, daň se vybere ve státě, ze kterého se zboží dodává nebo služba poskytuje (uplatní se sazba a pravidla pro tuto zemi). Tento mechanismus se používá tam, kde se plnění uskutečňuje vůči konečnému spotřebiteli, např. v turistickém ruchu.

2. **Princip země určení (spotřeby)** = členský stát, ve kterém se nachází příjemce zdanitelného plnění, daň se vybere ve státě určení.

Z hlediska dodávajícího plátce se jedná o osvobozené plnění.

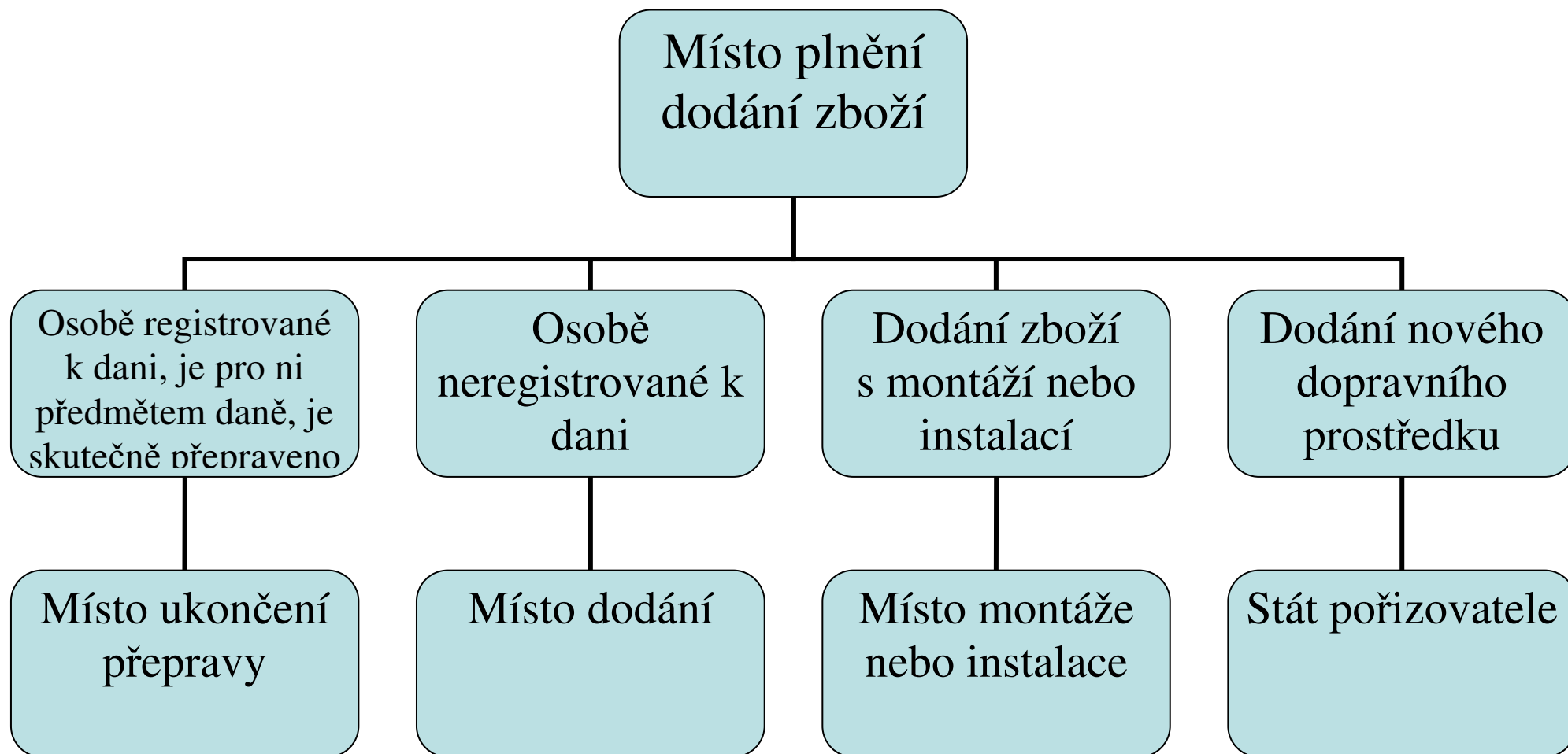
Ve státě určení vybere daň buď celní úřad při dovozu nebo ji bude povinen do daně na výstupu zahrnout plátce, který plnění přijímá = **princip odložené platby** (tento princip je v různých modifikacích a formách dominantní u plnění mezi osobami registrovanými k dani v různých členských státech EU).

Jde-li o dodání zboží do jiného členského státu EU, pak záleží na tom, zda pořizovatelem je plátce daně nebo osoba, která k dani registrována není.

Když plátce daně dodává zboží osobě registrované k dani v jiném členském státě EU v rámci její ekonomické činnosti a dodání zboží je předmětem daně v zemi příjemce, není plátce povinen uplatnit DPH na výstupu za předpokladu, že je zboží skutečně přepraveno příjemci v jiném členském státě.

Jedná se o osvobození od DPH s nárokem na odpočet daně.

Když plátce dodává zboží do jiného členského státu osobě, která není registrována k dani, musí plátce přiznat a odvést daň na výstupu.

Dodavatel		Odběratel (příjemce)
Plátce (ČR)	Osvobození s nárokem na odpočet	Osoba registrovaná k dani (EU) přiznání a odvod daně
Plátce (ČR)	Přizná a odvede daň	Neregistrovaná osoba povinná k dani (EU) osoba nepovinná k dani (EU)

Pokud si osoba z jiného čl. státu, která není povinná k dani, v ČR pořídí zboží, potom je plátce daně také povinen z tohoto zdanit. plnění s místem plnění v ČR odvést daň. Osoba z jiného čl. státu nemá zpravidla nárok na vrácení daně, i když zboží převeze do státu, kde je příslušná.

Dodání zboží, které je předmětem spotřební daně, osv. s nárokem na odpočet se váže na podmínku, že zboží je dodáváno v režimu, který je stanoven pro spotř. daň (t. j. mezi daňovými sklady) a tato daň je v zemi pořizovatele vyrovnána. V opačném případě by se jednalo o dodání koneč. spotřebiteli.

U zboží, u kterého v rámci intrakom. plnění je součástí **dodání zboží i jeho montáž nebo instalace**, jako součást úhrady za dodávku, je místem plnění místo montáže nebo instalace, t. j. stát příjemce zboží.

Dodavatel		Odběratel (příjemce)
Plátce (ČR)		Os.reg. k dani (EU), pov. přiznat daň
Plátce (ČR)	Vzniká zpravidla povinnost přiznat daň v zemi příjemce	Neregistrovaná osoba povinná k dani (EU) Osoba nepovinná k dani (EU)

Pokud je odb. zb. osoba reg. k dani v jiném čl. státě, výběr daně bude stejný. Výběrem daně v zemi příjemce je pověřen odb., tedy osoba reg. k dani v jiném čl. státě. Když příjemcem není osoba registrovaná k dani, musí daň přiznat ve státě příjemce dodavatel, t. j. plátce, a to podle podmínek, které platí pro výběr daně v zemi příjemce.

Pořízení zboží z jiného členského státu

Pokud bude plátce pořizovat zboží z jiného členského státu, musí do daně na výstupu zahrnout daň z tohoto plnění.

Zásilkový prodej

Pořízení zboží z jiného členského státu je osvobozeno od daně jen za situace, kdy by dodání tohoto zboží v tuzemsku bylo osvobozeno od daně anebo by se jednalo o osvobození při dovozu zboží.

Zvláštní pravidla platí pro **zásilkový prodej** osobě neregistrované k dani. Když plátce zaslal do jednoho členského státu v průběhu kalendářního roku osobě, která není registrována k dani (konečnému spotřebiteli) zboží v hodnotě stanovené tímto státem jako limit (v Německu je to např. 100 000 EUR), musí se registrovat k dani v tomto členském státě a bude muset podle sazeb a podmínek platných v této zemi v ní odvést daň ze zaslání zboží.

Pokud tento limit plátce nepřesáhne, postupuje podle základního pravidla, t. j. dodává s daní. Zasílá-li plátce osobě registrované k dani, pak jde o dodání zboží do jiného členského státu. Toto zaslání se za „zásilkový prodej“ nepovažuje.

Nový dopravní prostředek

Výlučné postavení mezi zbožím z hlediska intrakomunitárních plnění má dodání **nového dopravního prostředku**. I v tomto případě se jedná o osvobozené zdanitelné plnění s nárokem na odpočet, a to bez ohledu na skutečnost, zda pořizovatel je či není ve svém státě registrován k dani.

- Je-li pořizovatel plátcem daně, odvede daň jako při jiném pořízení zboží z jiného členského státu
- Není-li osobou registrovanou k dani, je rovněž povinen daň odvést, i když se na tomto základě plátcem daně nestane.
- Dodání nových dopravních prostředků je v rámci plnění na výstupu samostatně evidováno
- Při pořízení nového dopravního prostředku z jiného státu má povinnost odvést daň nejen plátce daně, ale každý pořizovatel. Rozdíl je v tom, že plátce daně tuto daň zahrne do daně na výstupu za příslušné zdaňovací období, neplátce daně ji odvede svému místně příslušnému finančnímu úřadu, aniž by se proto plátcem daně stal.

Poskytování služeb

- Výchozím momentem v rámci intrakomunitárních plnění při poskytování služeb je stanovení místa plnění služby
- platí, že poskytnutí služby bude podléhat DPH ve státě, ve kterém je místo plnění služby
- Platí zákl. pravidlo pro poskyt. služeb: místo plnění je v tom státě, ve kterém má plátce daně, resp. osoba registrovaná k dani, poskytující službu, své sídlo, místo podnikání nebo bydliště
- Nejde o osvobozené plnění: plátce daně je povinen do úhrady za zdanitelné plnění zahrnout daň a tuto daň odvést, bez ohledu na postavení příjemce z jiného členského státu

Dodavatel		Odběratel (příjemce)
Plátce (ČR)	Povinnost priznat a odvést daň	➤ osoba registrovaná k dani (EU) ➤ neregistrovaná osoba povinná k dani (EU) ➤ osoba nepovinná k dani (EU)

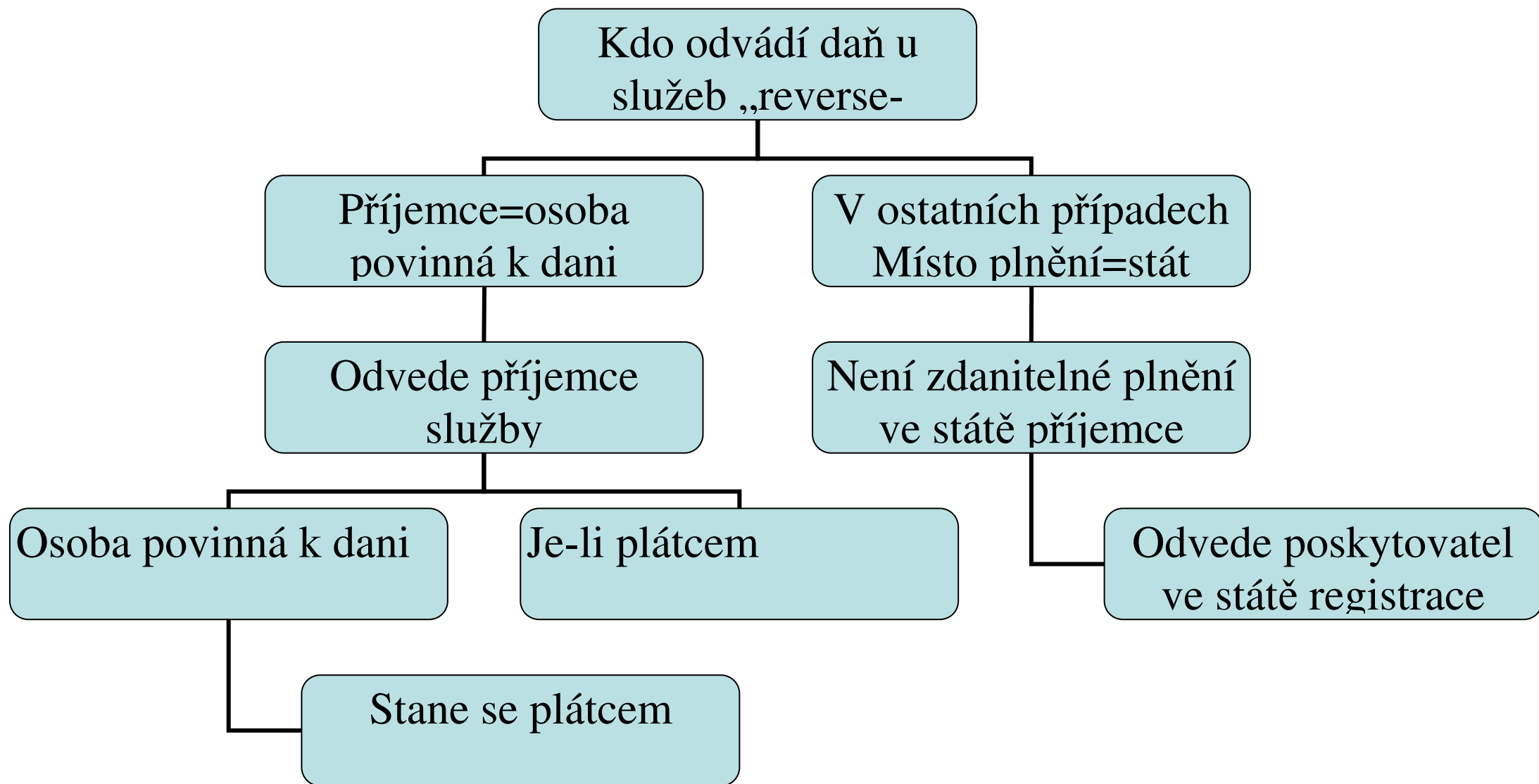
Někdy se uplatní zvláštní pravidla, kdy místo plnění při poskytování služby je stanoveno odlišně, a to ve státě pořizovatele plnění. (jedná se o služby související s nemovitostmi-místem plnění poloha nemovitosti, služby kulturní, umělecké, sportovní, výchovné, zábavní-místem plnění je místo poskytnutí).

Pokud bude takovou službu poskytovat plátce daně se sídlem nebo místem podnikání v ČR a místo plnění bude v jiném členském státě EU, nebude tento plátce povinen přiznat a odvést daň za toto plnění v ČR, půjde o osvobození s nárokem na odpočet. V některých případech dle národní legislativy však bude povinen odvést daň v tom členském státě, ve kterém je místo plnění služby, za tím účelem se zpravidla musí v příslušném státě registrovat k DPH a odvést daň.

Okruh služeb, které patří pod **reverse-charge**:

- převod autorského nebo průmyslového práva (patent, licence)
- reklamní služby
- poradenské služby (právní, účetní)
- nájem movité věci

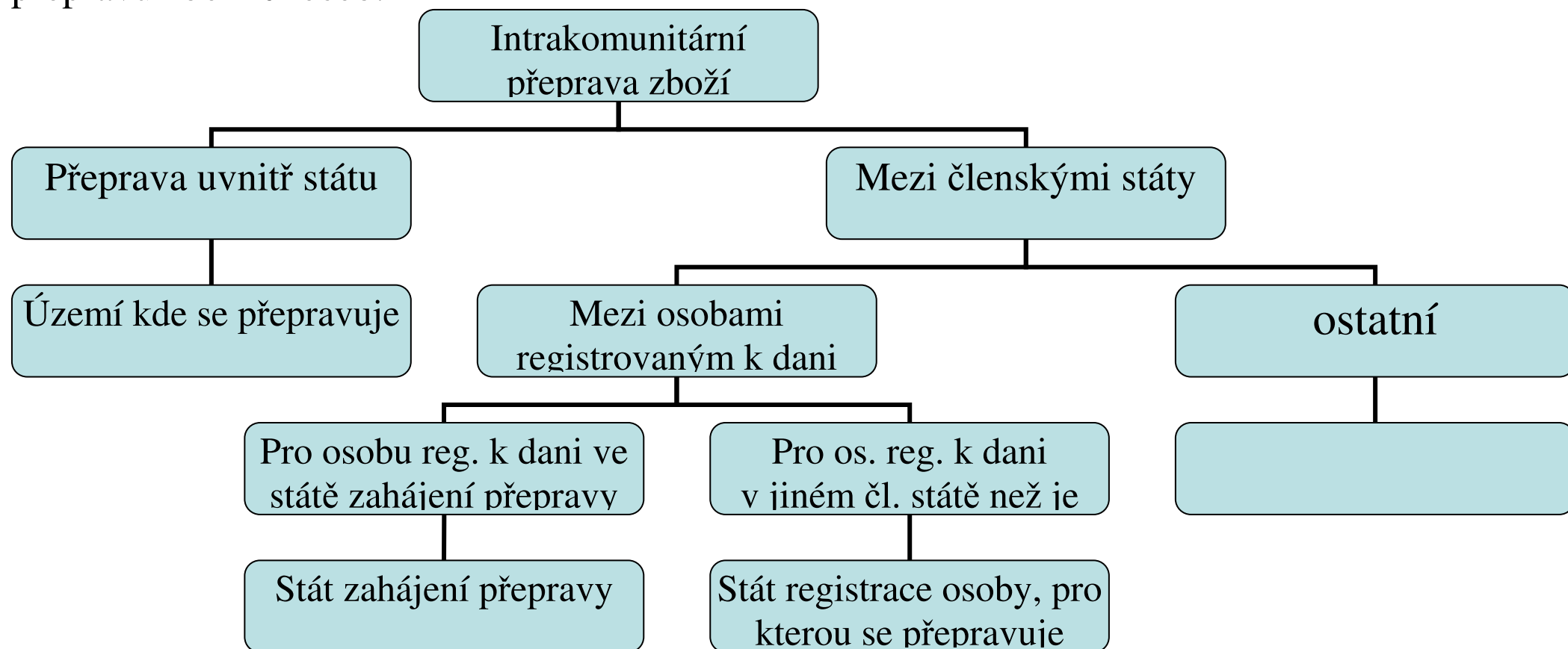
Pokud je taková služba poskytnuta osobě povinné k dani v jiném členském státě, která nemá sídlo, místo podnikání nebo provozovnu v tuzemsku, místem podnikání je místo, kde má sídlo nebo místo podnikání příjemce služby. Kdyby se naopak služba poskytovala fyzické osobě s převážným místem pobytu v jiném členském státě EU, která neprovozuje ekonomickou činnost v tomto státě. Potom se místo plnění stanoví podle základního pravidla pro služby a tak by český plátce daně, který službu poskytuje, byl povinen v ČR daň vybrat a zahrnout do daně na výstupu.

Jde o služby s obráceným místem plnění. Při pořízení takové služby z jiného členského státu pro ekonomickou činnost příjemce se daň vybere v zemi pořizovatele služby. Pokud příjemce je plátcem, potom je na něm, aby daň přiznal a odvedl. Když příjemce je osobou povinnou k dani, ale dosud plátcem daně nebyl. Ke stejné povinnosti se navíc přidá i povinnost registrovat se k dani, t. j. stane se plátcem daně a to ke dni přijetí služby.

Poskytnutí služby „reverse-charge“ do jiného členského státu			
Poskytovatel (dodavatel)		Odběratel (příjemce)	
Plátce (ČR)		Osoba registrovaná k dani (EU) Neregistrovaná osoba povinná k dani (EU)	Povinnost přiznat a odvést daň
Plátce (ČR)	Povinnost přiznat a odvést daň	Osoba nepovinná k dani (EU)	
Pořízení služby „reverse-charge“ z jiného členského státu			
Odběratel (příjemce)		Poskytovatel (dodavatel)	
Plátce (ČR)	Povinnost přiznat a odvést daň	Osoba registrovaná k dani (EU)	
Neregistrovaná osoba povinná k dani (ČR)	Povinnost registrovat se + přiznat a odvést daň	Osoba registrovaná k dani (EU)	

Další výjimky jsou u **přepravních služeb**. Obecné pravidlo říká, že místo plnění se řídí místem, kde se přeprava uskutečňuje. V rámci intrakomunitárních plnění musíme rozlišit, zda se jedná o přepravu zboží či osob.

Za intrakomunitární přepravu zboží se považuje přeprava zboží mezi dvěma státy EU, a to i v případě, že v rámci této přepravy jde o část takové přepravy na území jednoho státu. (př. Při přepravě zboží z Prahy do hamburku je zboží nejprve jednou firmou po silnici převezeno do ÚL

a z něho po vodě jinou firmou do Hamburku. Potom i silniční přeprava, i když se fakticky uskutečňuje jen v ČR je považována za intrakomunitární přepravu zboží. A nyní k pravidlům, dle kterých se určí místo plnění a povinnost přiznat daň:

- Základní pravidlo říká, že intrakomunitární přeprava zboží se považuje za uskutečněnou ve státě, kde se přepravuje, to platí v čisté formě pro plnění mezi osobami registrovanými k dani jen tehdy, jestliže v rámci intrakomunitární přepravy se přeprava poskytuje uvnitř jednoho členského státu a to plátcem registrovaným v kterémkoli členském státě. T.j. jestliže český plátce provádí přepravu z Berlína do Drážďan pro osobu registrovanou v Německu, daň se vybere v Německu podle místa plnění
- Když je přeprava zboží mezi členskými státy uskutečněna pro plátce toho státu, ve kterém je zahájena přeprava, místem plnění je zahájení přepravy, tj. daň se přizná ve státě, ve kterém je přeprava zahájena. Jestliže český plátce pro rakouskou osobu registrovanou k dani přepravuje zboží z Vídně do Prahy, povinnost přiznat daň vzniká rakouskému plátcí.
- Jestliže je přeprava zboží mezi členskými státy poskytnuta pro osobu registrovanou k dani v jiném členském státě, než ve kterém je zahájena přeprava, považuje se za místo plnění území členského státu, ve kterém je registrována osoba, pro kterou se služba poskytla. Jestliže český plátce pro rakouskou osobu registrovanou k dani přepravuje zboží z Prahy do Vídně, povinnost přiznat daň vzniká rakouskému plátcí, který poskytl svoje daňové identifikační číslo pro poskytnutí služby. Jestliže český plátce poskytne stejnou službu pro osobu registrovanou v Maďarsku, daň musí přiznat příjemce, t. j. Maďarský plátce daně.

- Pokud se intrakomunitární přeprava zboží provádí pro osobu, která není registrována k dani, místo plnění se stanoví podle základního pravidla pro přepravní služby, tj. podle místa zahájení přepravy mezi členskými státy.

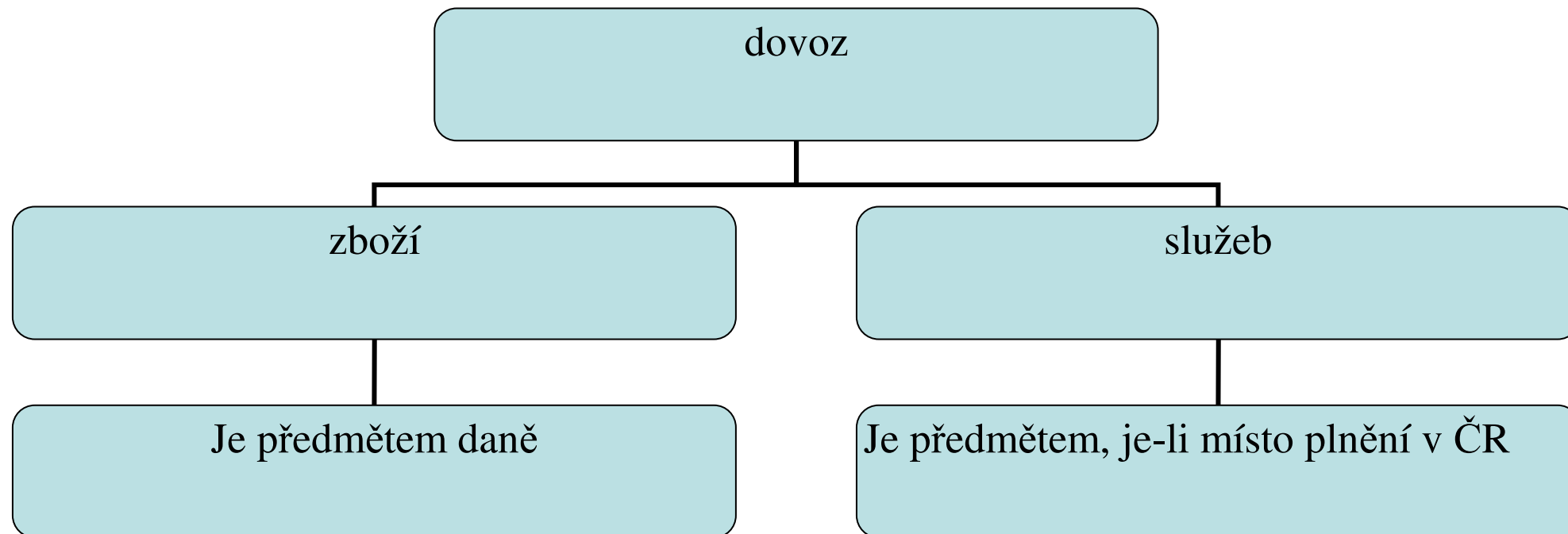
Zahájení přepravy ČR (přeprava mezi členskými státy)			
Poskytovatel (dodavatel)		Osoba, pro kterou se přepravuje	
Plátce (ČR)	Povinnost přiznat a odvést daň	Plátce	
Plátce (ČR)	Osvobozené plnění s nárokem na odpočet	Osoba reg. k dani v jiném čl.státě než je zahájení přepravy	Povinnost přiznat a odvést daň
Plátce (ČR)	Povinnost přiznat a odvést daň	Osoba nereg. k dani v jiném čl.státě	
Zahájení přepravy mimo ČR (přeprava mezi členskými státy)			
Poskytovatel (dodavatel)		Osoba, pro kterou se přepravuje	
Plátce (ČR)	Osvobození s nárokem na odpočet	Osoba reg. k dani v členském státě zahájení přepravy	Povinnost přiznat a odvést daň
Plátce (ČR)	Osvobozené plnění s nárokem na odpočet	Osoba registrovaná k dani v jiném členském státě, než je zahájení přepravy	Povinnost přiznat a odvést daň

Plátce (ČR)	Osvobozené s nárokem odpočet	plnění na	Osoba neregistrovaná k dani	Daň se vybere ve státě zahájení přepravy
-------------	------------------------------------	--------------	--------------------------------	---

Přeprava osob mezi členskými státy je osvobozena od daně se zachováním nároku na odpočet bez doplňujících pravidel.

Plnění ve vztahu k třetím zemím

Vývoz zboží a služeb do třetích zemí je z podstatné části osvobozen od daně se zachováním nároku na odpočet .

vývoz

```
graph TD; A[vývoz] --> B[zboží]; A --> C[služeb]; B --> D[Je osvobozen s nárokem na odpočet]; C --> D;
```

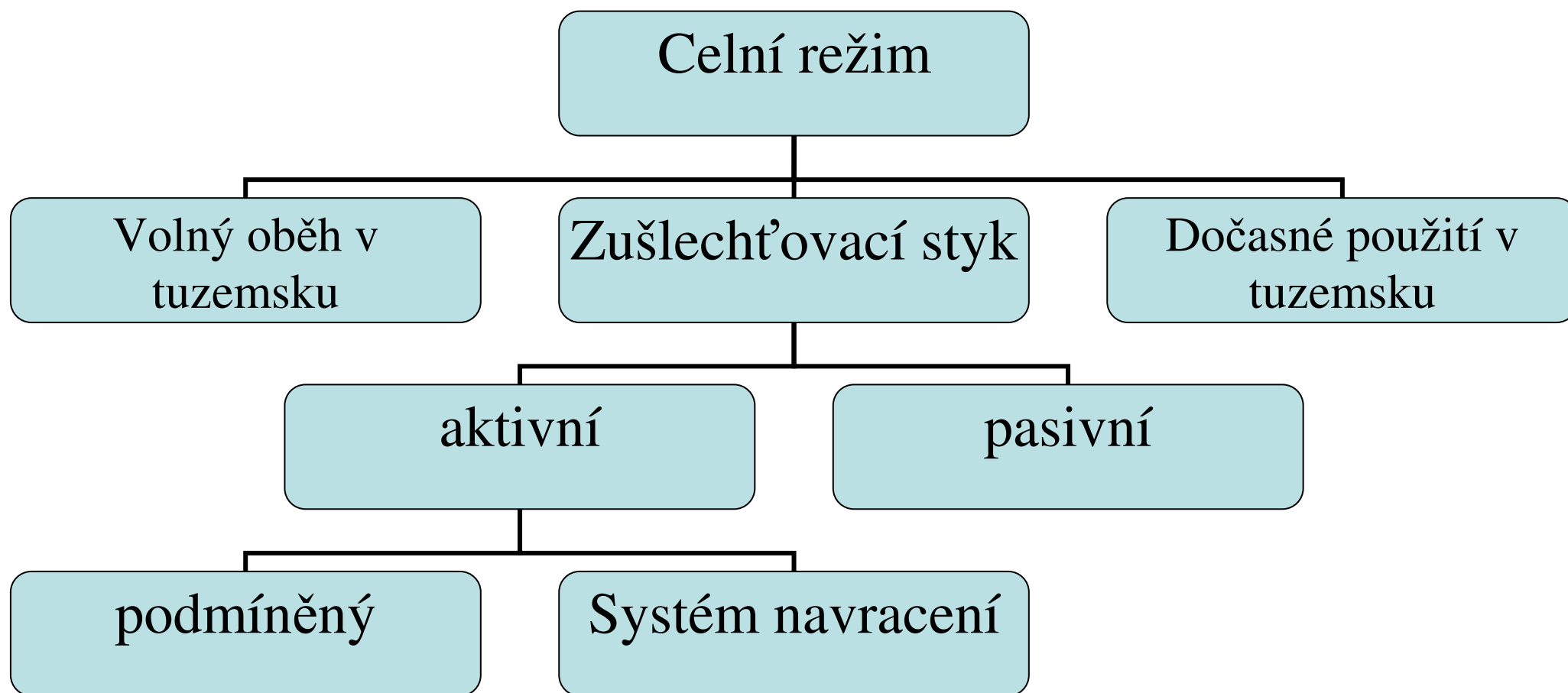
zboží

služeb

Je osvobozen s nárokem na odpočet

Dovoz zboží

Jestliže předmětem DPH je dodání zboží v tuzemsku nebo do jiného členského státu, není možné, aby zboží z dovozu ze třetích zemí daní z přidané hodnoty nebylo zatíženo. **Dovozem zboží se rozumí vstup zboží z třetí země na území Evropského společenství.** Daňová povinnost při dovozu zboží ze třetích zemí vzniká propuštěním zboží do některého z celních režimů, které jsou znázorněny v následujícím schématu:

Režim daně v tomto případě musí být odlišný. Není rozumné požadovat na zahraniční osobě, která zboží dodává, aby daň vybrala v ceně zboží. Proto musí být výběr daně, není-li deklarantem plátce daně, spojen s dovozem zboží a oddělen od platby za zboží, například od úhrady kupní ceny. Daň je pak vybírána prostřednictvím celních orgánů v tom státě EU, ve kterém je zboží na území ES propuštěno bez ohledu na členský stát, do kterého se zboží dováží. Pokud je zboží propuštěno plátcí DPH, povinnost přiznat daň vzniká tomuto plátcí

Při dovozu zboží se také používá **osvobození bez nároku na odpočet**:

- je-li tento dovoz osvobozen od cla s výjimkami (dovoz zboží na vzdělávací, kulturní, vědecké povahy, vědecké nástroje a přístroje)
- dovoz drobných zásilek zboží fyzickými osobami
- bylo-li by dodání tohoto zboží v tuzemsku osvobozeným plněním bez nároku na odpočet

Protože u zboží z dovozu subjektem vybírajícím DPH je přímo správce daně, jedinou další osobou, která se zúčastní řízení, je osoba povinná platit daň a tou je celní deklarant, t. j. osoba, které je zboží propuštěno do tuzemska.

Daňová povinnost vzniká dnem, kdy vzniká povinnost uhradit clo, což platí i je-li zboží dováženo beze cla.

Výpočet daně při dovozu zboží ze třetích zemí

Osvobození od DPH u zboží z dovozu se neshoduje s osvobozením u zdanitelného plnění. Osvobození od daně u zboží z dovozu je vázáno na osvobození od cla. Neuplatňuje se však, když osvobození od cla vyplývá z všeobecného systému celních preferencí.

Výpočet daně při dovozu zboží z třetích zemí

- Osvobození od DPH u zboží z dovozu se neshoduje s osvobozením u zdanitelného plnění.
- Osvobození od daně u zboží z dovozu je vázáno na osvobození od cla.
- Neuplatňuje se však, když osvobození od cla vyplývá z všeobecného systému celních preferencí, ať je osvobození od cla úplné nebo jen částečné.
- Základ daně:

Základ pro vyměření cla (celní hodnota zboží)
Clo
Vedlejší výdaje z hranice státu do místa prvního určení
Spotřební daň u zboží, které podléhá spotřební dani

Výpočet daně v jednotlivých režimech:

Zboží propuštěné do volného oběhu:

$$D = Z \cdot s / 100$$

D.....daň

Z.....základ pro výpočet daně

s.....sazba daně pro příslušné zboží

Při propuštění zboží do tohoto režimu plátcí DPH, bylo-li zboží propuštěno na základě písemného celního prohlášení, vzniká tomuto plátcí povinnost odvést daň za toto zdaňovací období, ve kterém došlo k propuštění zboží.

Zboží propuštěné do režimu dočasného použití

- Režim dočasného použití je charakteristický pro pronájem zboží ze zahraničí, včetně finančního pronájmu.
- Při propuštění zboží je stanoven k tomuto dni základ daně a DPH, která by se vybrala, kdyby zboží bylo propuštěno do režimu volného oběhu v tuzemsku.
- DPH se vyměřuje nebo zahrnuje do daně na výstupu až v okamžiku ukončení režimu.
- Daň je stanovena ve výši 3% daně vypočtené při propuštění do režimu dočasného použití za každý i započatý měsíc, po který bylo zboží v tomto režimu
- Takto vypočtená daň nesmí překročit velikost daně stanovené při propuštění zboží do režimu dočasného použití a jeho umístění pod celní dohled (tedy částky daně, která by se v tomto momentu vybrala, kdyby zboží místo do režimu dočasného použití bylo propuštěno do volného oběhu).

- Uvedená částka nesmí být překročena, i když je zboží po ukončení režimu dočasného použití propuštěno do volného oběhu

Pokud je zboží do tohoto režimu propuštěno plátcí DPH, vznikne mu povinnost odvést za to zdaňovací období, ve kterém byl režim dočasného použití ukončen.

Vývoz zboží a služeb do třetích zemí

Vývoz do třetích zemí je osvobozené plnění s nárokem na odpočet. Jde o

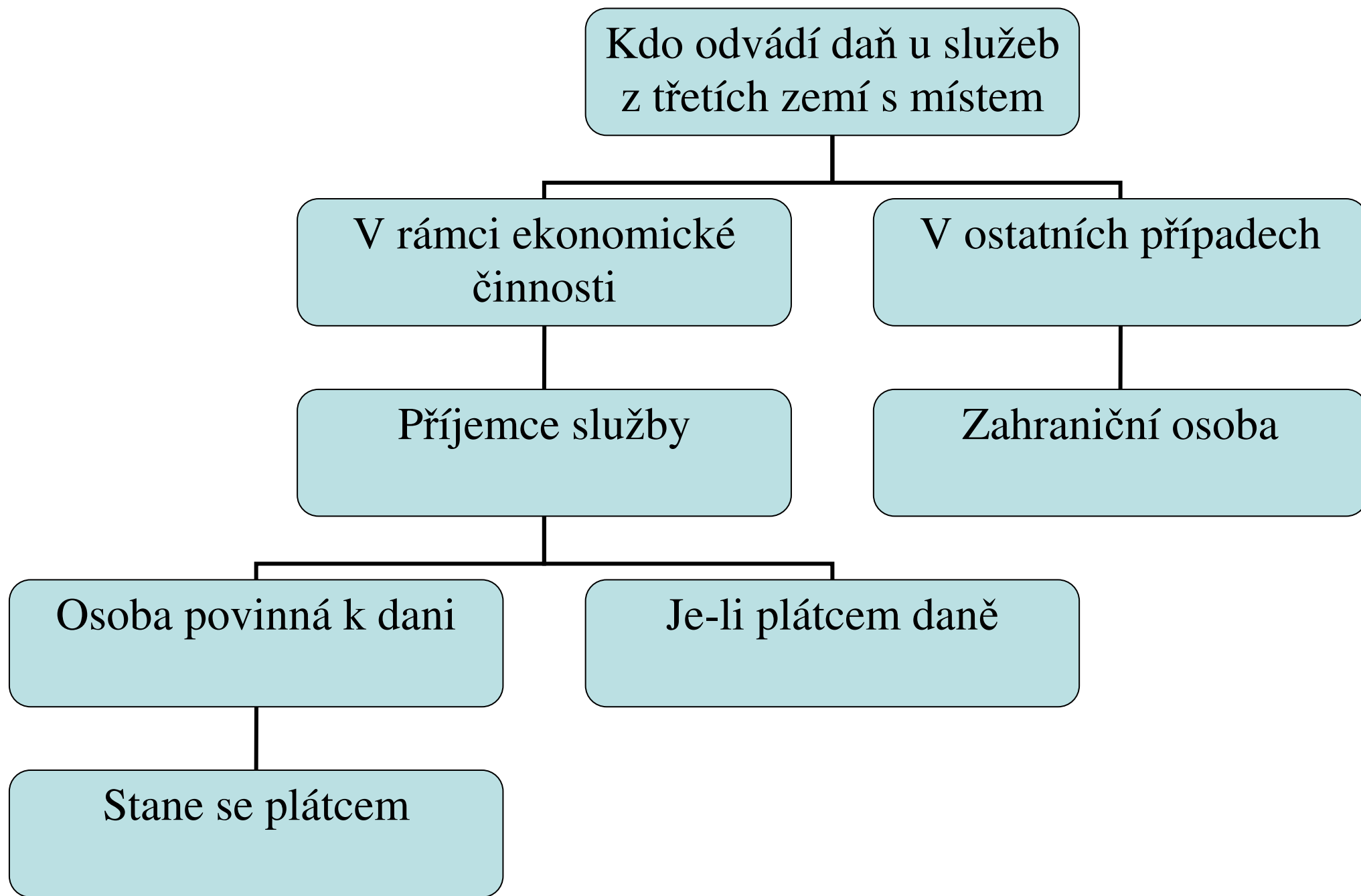
- Vývoz zboží
- Poskytování služeb
- Mezinárodní přepravu

Vývozem zboží: je propuštění do celního režimu vývoz

Vývoz zboží je osvobozen, když přepravu provádí vývozce nebo osoba jím zmocněná. Osvobození od daně se netýká přepravy pohonných hmot a potravin pro vlastní potřebu. Plátcí vzniká nárok na osvobození až když je zboží vyvezeno z území ES.

Vývozem služby: budeme pro tento účel rozumět poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku, která je poskytnuta osobě s třetí země nemající v ČR místo podnikání. Za poskytování služeb do zahraničí považujeme poskytování služeb, která má místo plnění v České republice, avšak služby se poskytují zahraniční osobě, tedy osob ze třetího státu. Například poskytnutí práce na movitém majetku plátcem daně zahraniční osobě.

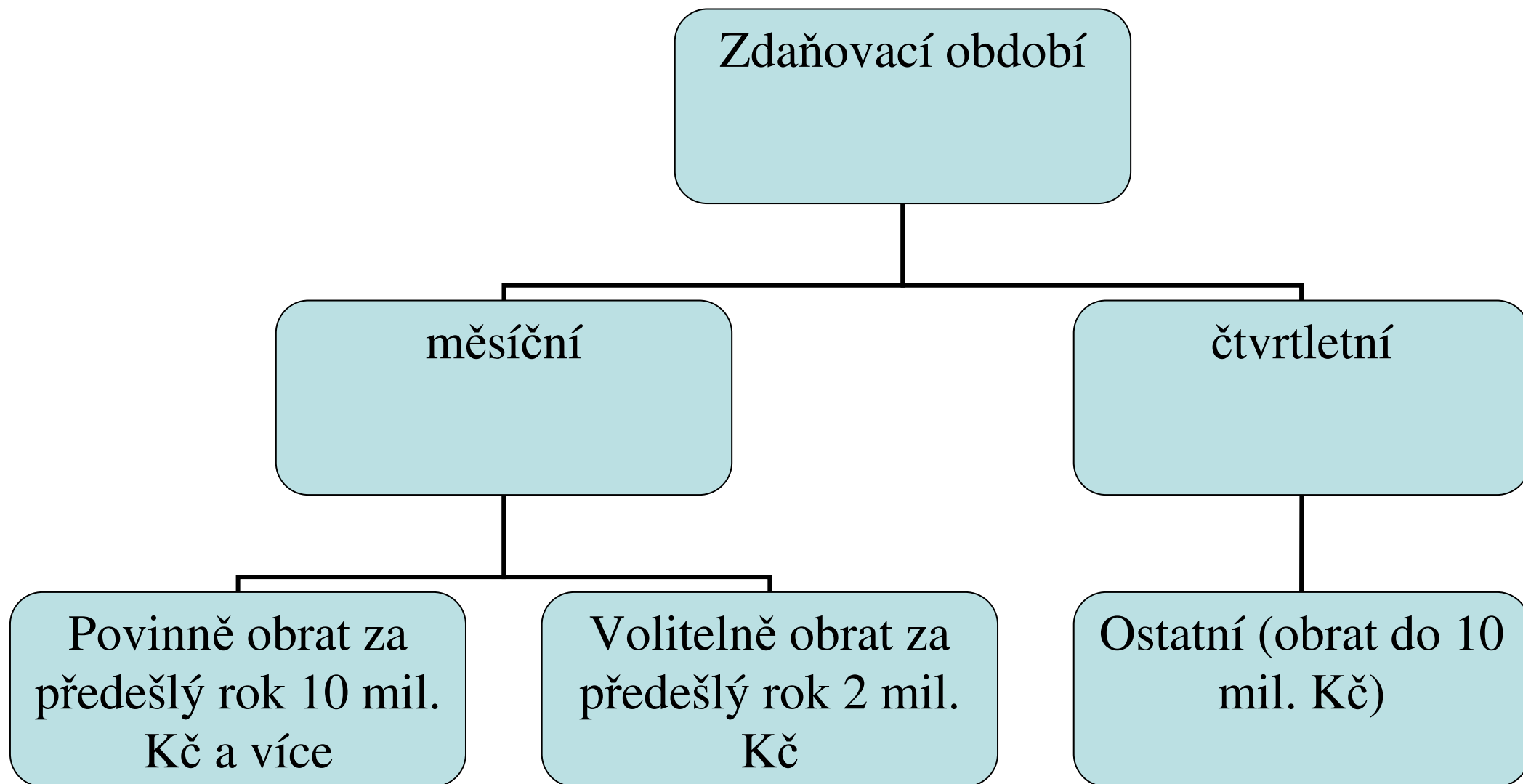
Naopak daň na výstupu je někdy uplatňována při dovozu služeb ze třetích zemí. V tomto případě platí, že je-li místo poskytnutí služby v ČR, musí být daň odvedena u nás, a to v první řadě prostřednictvím plátce, kterému je služba poskytována v rámci jeho ekonomické činnosti. Pokud službu přijme osoba povinná k dani, musí také odvést daň a tím se stane plátcem daně. V ostatních případech musí odvést daň zahraniční osoba, která službu poskytuje.

Přepravní služby vůči třetím zemím, ať už jde o přepravu osob či přepravu zboží při vývozu a dovozu včetně souvisejících služeb, jsou osvobozeným plněním s nárokem na odpočet.

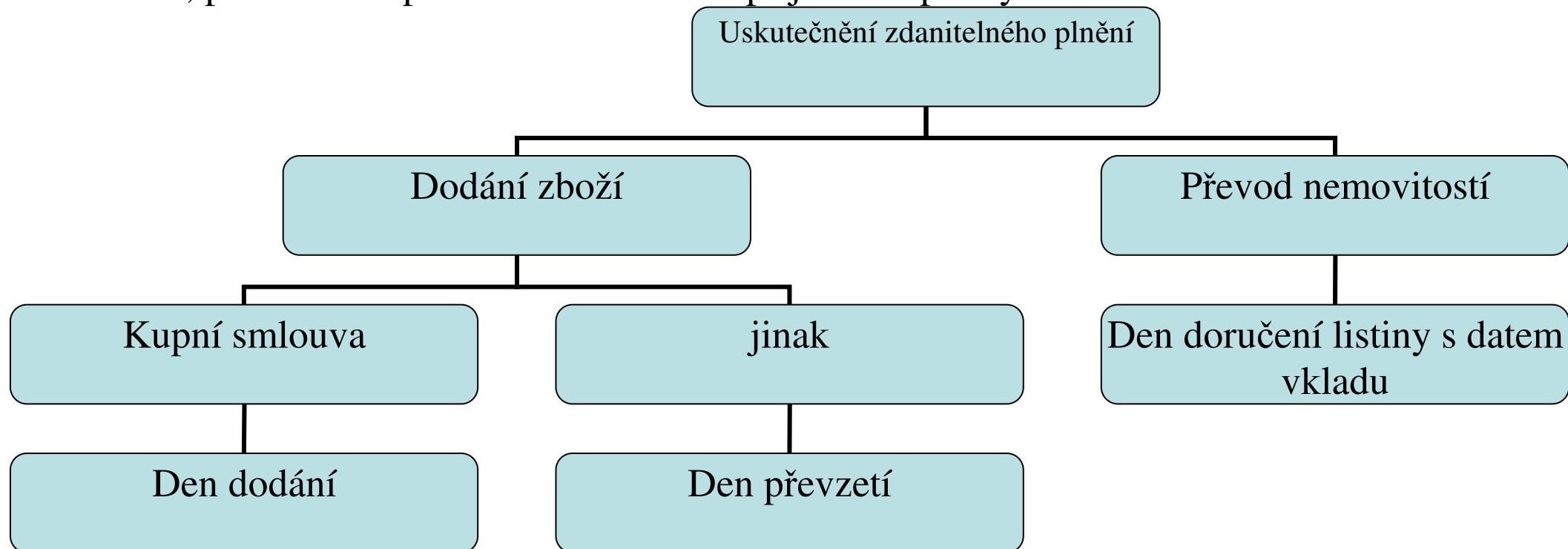
Zdaňovací období a evidence daně na výstupu a vstupu

Daňová povinnost se stanoví za zdaňovací období, jako rozdíl mezi souhrnem daně na výstupu ze zdanitelných plnění a nárokem na odpočet daně za stejné zdaňovací období.

- Daň na výstupu i daň na vstupu musí plátce daně nejen řádně evidovat, ale i zařadit do správného zdaňovacího období.
- Povinnost daň (na výstupu) přiznat má plátce daně ke dni uskutečnění zdanitelného plnění nebo ke dni přijetí platby, pokud nastane dříve, není-li stanoveno jinak.

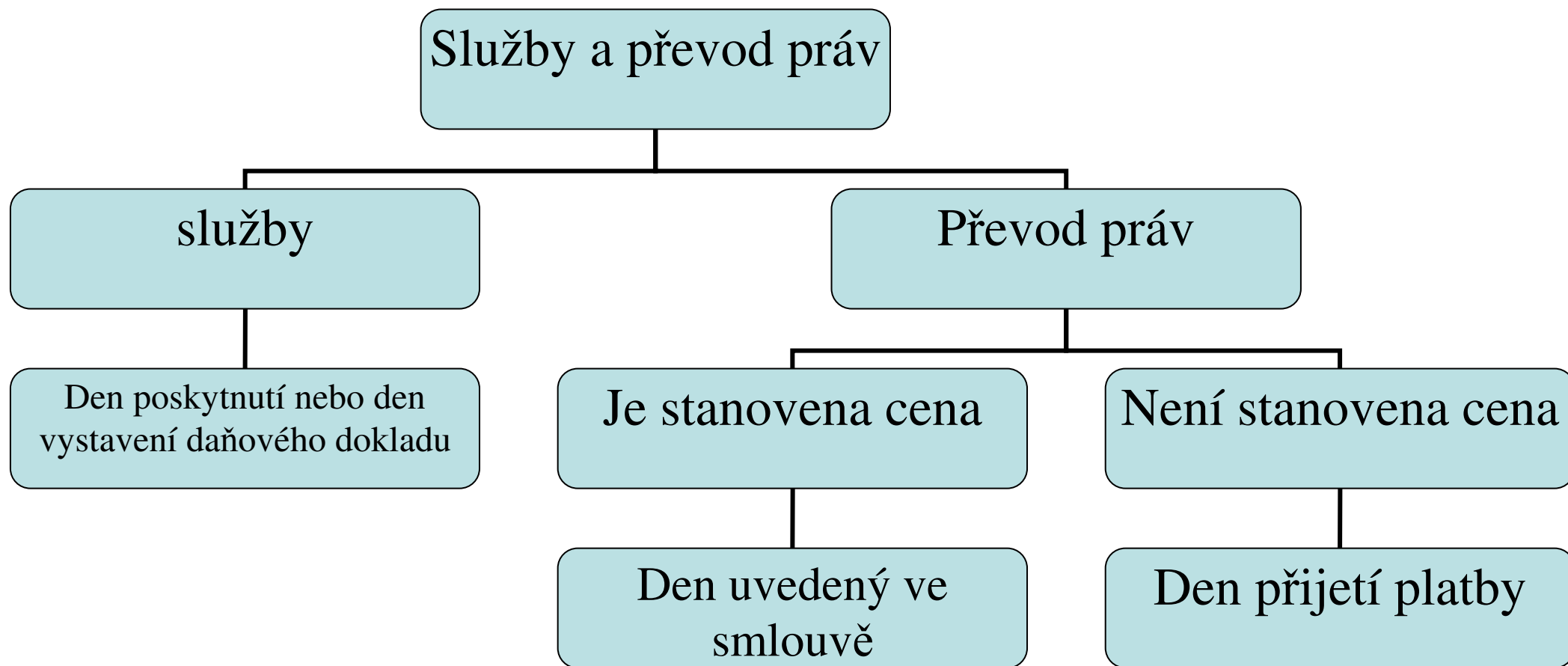
- Základní odchylka se týká plátců, kteří nevedou účetnictví, pro ty povinnost přiznat daň vzniká ke dni uskutečnění zdanitelného plnění i v případě, že tato osoba přijme úhradu dříve
- Plátce daň uvádí v daňovém přiznání za zdaňovací období, ve kterém mu vznikla povinnost přiznat daň
- Plátcí daně tedy vzniká povinnost daň zahrnout do toho zdaňovacího období, ve kterém bylo zdanitelné plnění uskutečněno (plátce proto musí být schopen stanovit den, ke kterému se zdanitelné nebo osvobozené plnění považuje za uskutečněné)
- Pokud dostane zaplaceno ještě před uskutečněním plnění, například odběratel mu poskytne zálohu, potom musí přiznat daň už ke dni přijetí této platby

Dnem uskutečnění plnění u dodání zboží je den dodání podle kupní smlouvy mezi podnik. subjekty, nebo v rámci ekonomické činnosti, a při prodeji zboží spotřebiteli je to **den převzetí.** Pokud by bylo zapláceno dříve, než bude zboží spotřebiteli předáno, vznikne plátcí povinnost odvést daň.

Platí řada výjimek:

- Energie, voda, plyn: se z hlediska DPH považují za zboží. Při jejich dodání se stanoví den uskutečnění plnění tak, že je to den odečtu z měřicího zařízení, nebo den zjištění spotřeby (pokud odečtem není ještě spotřeba zjištěna)
- U převodu nemovitostí se za uskutečnění plnění považuje doručení listiny, ve které je uveden datum právních účinků vkladu do katastru nemovitostí
- Služby-následující diagram (dnem uskutečnění plnění u služeb je den poskytnutí služby nebo vystavení daňového dokladu-který nastane dříve)

U **převodu práva** je dnem uskutečnění plnění den, uvedený ve smlouvě o převodu a využití práv. Jestliže není předem známa cena, jen způsob jejího stanovení (např. za použití licence se stanoví cena podle počtu vyrobených kusů), pak je plnění uskutečněno až dnem přijetí platby).

Uskutečněním zdanitelného plnění je i každé dílčí a opakované plnění. Některá plnění se poskytují na základě předem sjednaných pravidel po delší období, jde o dílčí a opakovaná plnění.

Dílčí plnění: je plnění na základě smlouvy o finančním pronájmu, nájemní smlouvy, včetně nájmu dopravního prostředku a smlouvy o dílo (například splátka nájemného včetně finančního pronájmu). Tedy plnění, které se uskutečňuje podle smlouvy postupně ve sjednaných lhůtách a částkách. Dílčí plnění je uskutečněno dnem stanoveným ve smlouvě.

U smluv o dílo, jestliže se plnění uskutečňuje po částech ve sjednaných lhůtách, je dnem uskutečnění plnění každý takový den uvedený ve smlouvě nebo den převzetí díla nebo jeho dílčí části, a to ten den, který nastane dříve.

Opakované plnění: je uskutečnění zdanitelných plnění ve sjednaných lhůtách během zdaňovacího období a v rámci smlouvy se jedná o plnění zbožím stejného druhu, které je navzájem zastupitelné nebo službou stejné povahy, např. denní dodávky pečiva prodejnám. Opakované plnění se zpravidla liší odebraným množstvím za časové úseky.

U opakovaných plnění: je dnem uskutečnění plnění alespoň každý poslední den zdaňovacího období plátce, který zdanitelné plnění uskutečňuje.

Stejně se postupuje i pro stanovení dne plnění u osvobozených plnění. Zvláštní pravidla jsou určena pro stanovení dne plnění u **intrakomunitárních plnění**.

Při dodání zboží do jiného členského státu EU, které je osvobozeno od daně s nárokem na odpočet, se toto plnění zahrne do zdaňovacího období, ve kterém byl den vystavení daňového dokladu nebo které následuje po měsíci, v němž bylo zboží odesláno nebo přepraveno do jiného členského státu, a to ten den, který nastane dříve.

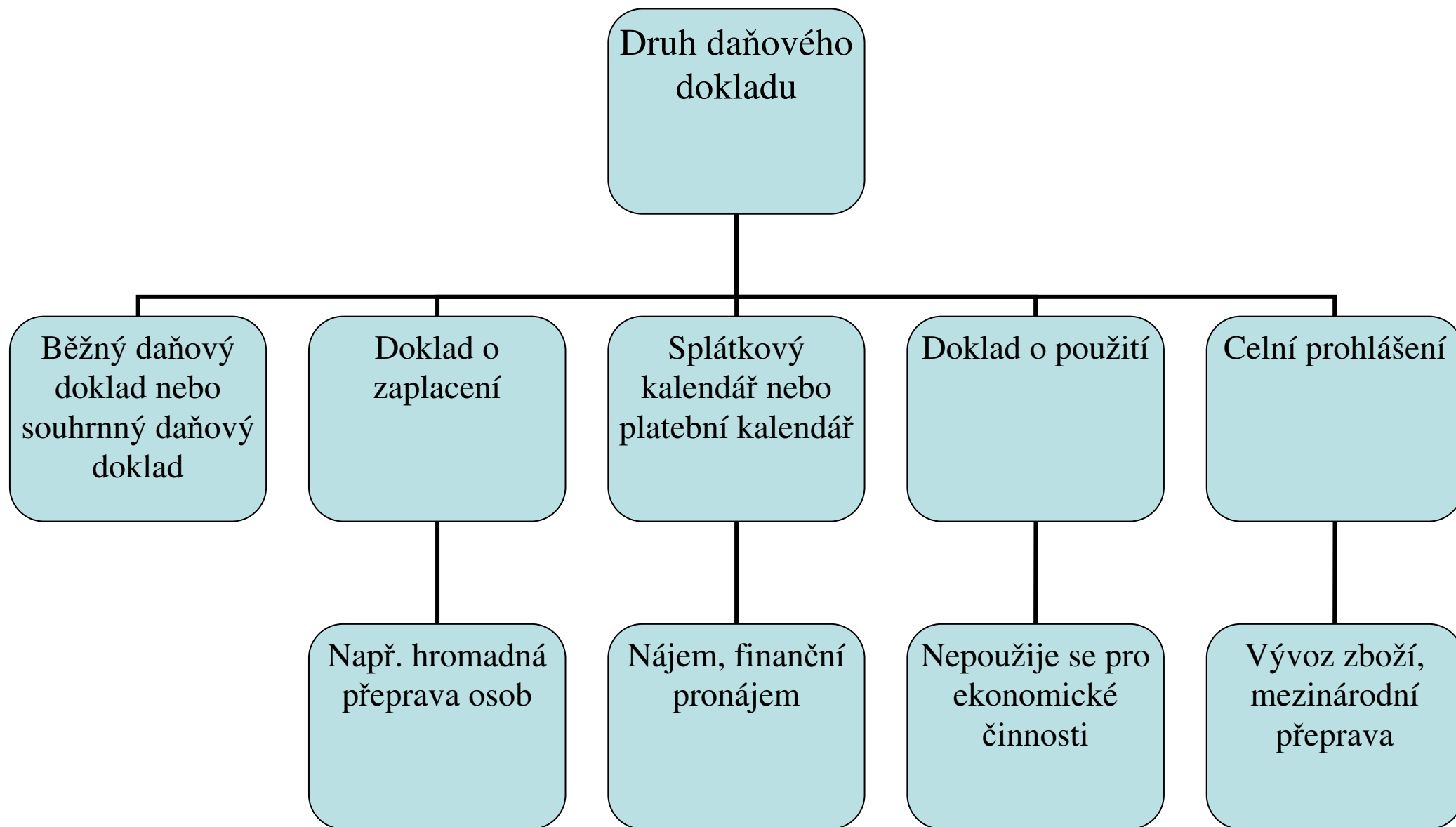
Osoba registrovaná k dani v jiném členském státu, která je povinna odvést daň při poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku, je povinna zahrnout jako plátce daň do toho zdaňovacího období, ve kterém bylo plnění uskutečněno nebo přijata úhrada. Stejně se postupuje i při pořízení zboží z jiného členského státu.

Vůči **třetím zemím** jde především o dovoz zboží. Pokud daň při dovozu zboží z třetího státu uplatňuje plátce daně na základě žádosti celnímu úřadu, je povinen ji zahrnout do toho zdaňovacího období, ve kterém bylo zboží propuštěno do příslušného režimu.

Evidence daně na výstupu

- Plátce daně musí DPH na výstupu i na vstupu nejen evidovat, ale musí být i schopen ji doložit, a to prostřednictvím předepsaných dokladů. U daně na výstupu jde nejen o evidenci jednotlivých zdanit. plnění, ale i plnění osvobod., ať už s nárokem na odpočet či bez něj.
- Plátce daně, který uskutečňuje zdanitelné plnění nebo plnění osvobozené od daně s nárokem na odpočet daně, je povinen na vyžádání pro osobu povinnou k dani vystavit daňový doklad nejpozději do 15 dnů ode dne uskutečnění plnění nebo ode dne přijetí platby, pokud platbu přijal před uskutečněním plnění. Údaje o dani a základu daně musí uvést v české měně i u intrakomunitárních plnění a plnění vůči třetím zemím.
- Se souhlasem příjemce může být daňový doklad vystaven i v elektronické podobě.

- **Daňový doklad** má mnoho rozličných forem a představuje osvědčení pro příjemce plnění pro uplatnění daně na vstupu. Může ho pochopitelně vystavit jen plátce DPH. daňové doklady, které se vztahují k evidenci daně na výstupu, jsou uvedeny v následujícím schématu:

- 1) Základním typem daňového dokladu je **běžný daňový doklad**. Když bude nakupováno např. 1000 balíčků kancelářského papíru od velkoobchodníka, je tento dodavatel, pokud je plátcem

DPH, na vyžádání povinen vystavit běžný daňový doklad nejpozději do 15 dnů od uskutečnění tohoto zdanitelného plnění nebo od přijetí úhrady.

Na běžném daňovém dokladu se DPH zaokrouhuje na celé desetihaléře nahoru, nebo se uvádí v haléřích. Daňový doklad může být sdružen s některým z účetních dokladů, např. s fakturou či dodacím listem, musí však vždy obsahovat předepsané náležitosti. Za správnost údajů na daňovém dokladu vždy odpovídá plátce, kterému vznikla povinnost ho vystavit, a to i v případě, že vystavením dokladu pověřil jinou osobu.

- 2) Když plátce daně uskutečňuje pro jednu osobu postupně několik zdanitelných nebo osvobozených plnění s nárokem na odpočet, může místo daňového dokladu na každé jednotlivé plnění vystavit **souhrnný daňový doklad**. Souhrnný daňový doklad musí plátce vystavit nejpozději do 15 dnů od konce kalendářního měsíce, ve kterém se uskutečnilo první zdanitelné plnění nebo byla přijata první platba za plnění uvedená na tomto souhrnném dokladu.
- 3) Běžný daňový doklad se využívá v případech, kdy plátce v rámci svých ekonomických činností dodává zboží a uskutečňuje služby. Za zdanitelné plnění se u plátce daně považuje i např. plnění pro účely nesouvisející s ekonomickou činností. U takových zdanitelných plnění je plátce daně povinen vystavit **doklad o použití**, který slouží pouze pro evidenci daně na výstupu a u nikoho nezakládá nárok na odpočet.
- 4) U nájemních smluv a smluv o finančním pronájmu by se mohlo vystavování běžných daňových dokladů na každé dílčí plnění jevit jako zbytečné a zatěžující. Proto funkci daňového dokladu může plnit **splátkový kalendář**, je-li součástí smlouvy nebo její

nedílnou přílohou. Pak se požaduje, aby měl stejné náležitosti jako běžný daňový doklad. Obdobně se používá i **platební kalendář** (např. u dodávek energie, kterým se stanoví dny úhrady)

- 5) Daňové doklady plátce vystavuje i při dodání zboží, případně poskytnutí služby s místem plnění v ČR v rámci **intrakomunitárních plnění**. Daňové doklady mohou být v českém nebo cizím jazyce. Plátce, který poskytuje službu s místem plnění mimo tuzemsko, je povinen vystavit za každé plnění daňový doklad nejpozději do 15 dnů od data uskutečnění služby nebo přijetí platby. To platí i tehdy, je-li daň povinna odvést osoba, jíž se služba poskytuje.
- 6) Bez daňových dokladů se plátce neobejde ani u plnění vůči třetím zemím. U **vývozu zboží** k prokázání osvobození s nárokem na odpočet funkci daňového dokladu plní písemné **celní prohlášení**. Plátce daně uskutečňující vývoz služeb a mezinárodní přepravu osvobozenou s nárokem na odpočet také musí nárok na toto osvobození prokázat. Dokladem prokazujícím osvobození u mezinárodní přepravy je zpravidla **doklad o zaplacení**.
- 7) Mezi daňovými doklady, které ovlivňují výši daně na výstupu nesmí chybět takové, které korigují již vystavené daňové doklady. Jedná se o **daňový dobropis a vrubopis a opravný daňový doklad**.

Daň na vstupu

Obecně pro daňové doklady platí, že den uskutečnění plnění je povinnou náležitostí jen, když se liší ode dne vystavení dokladu.

Při splnění určitých podmínek o ni může plátce daně snížit svoji daňovou povinnost

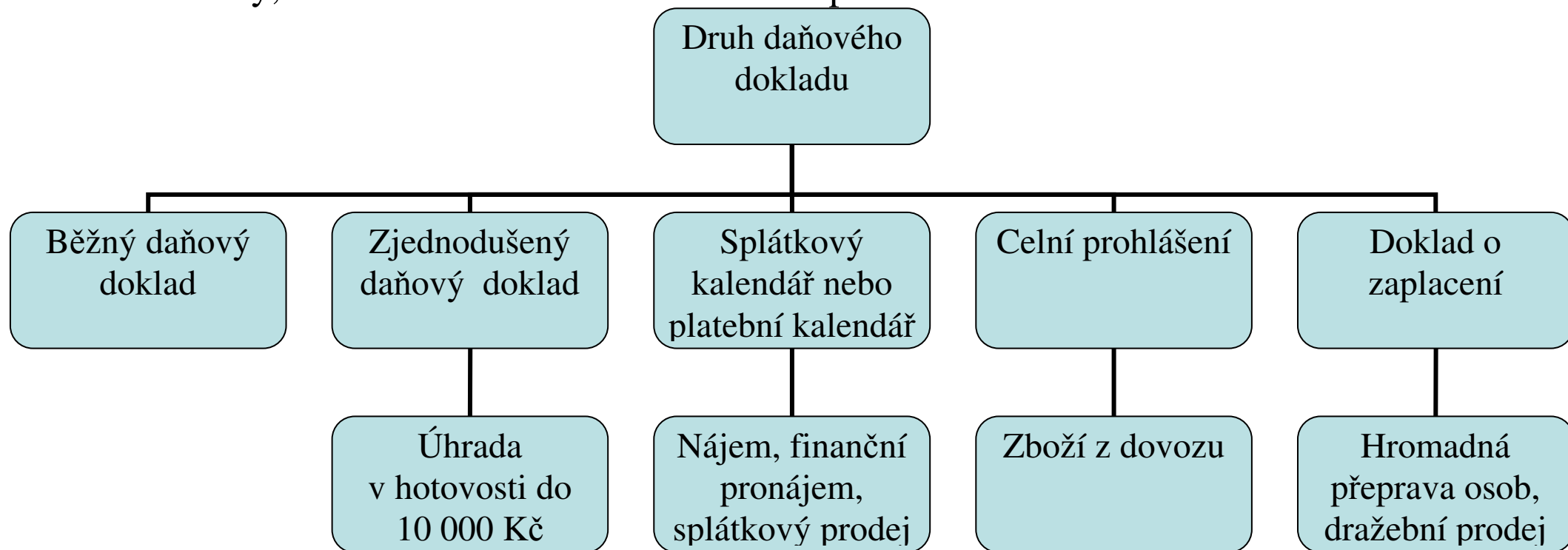
- 1) Nárok na odpočet v obecné rovině vzniká u **přijatých zdanitelných plnění s místem plnění v tuzemsku**, tedy tam, kde plátce je příjemcem dodaného zboží nebo poskytnuté služby a při uskutečnění zdanitelného plnění nebo zaplacení byla do ceny zahrnuta DPH.
- 2) Nárok na odpočet má plátce daně rovněž, použije-li **přijatá zdanitelná plnění pro plnění s místem plnění mimo tuzemsko**, pokud by mu vznikl nárok na odpočet, pokud by se jednalo o dodání zboží nebo poskytnutí služby v tuzemsku a použije-li tato plnění v rámci své ekonomické činnosti.
- 3) Nárok na odpočet plátcí daně také vzniká v rámci **intrakomunitárních plnění**, jde především o nároky v souvislosti s osvobozenými plněními s nárokem na odpočet. U těchto plnění jde především o nárok na odpočet u vstupů použitých na tato plnění:
 - **Dodání zboží do jiného členského státu** plátcem osobě registrované k dani v jiném členském státě. Plátce daně má vždy nárok na odpočet, pokud dodává do jiného členského státu **nové motorové vozidlo**, ať už příjemcem je osoba registrovaná k dani či nikoli. Rovněž při **dodání zboží, které je předmětem spotřební daně** do jiného členského státu, nárok na odpočet plátcí náleží, když příjemcem je osoba povinná k dani bez ohledu na to, zda je či není registrovaná k dani, pokud je zboží přepravováno v režimu platném pro spotřební daň.

- **Poskytnutí služby do jiného členského státu.** Nárok na odpočet u přijatých plnění použitých pro poskytnutou službu má plátce daně proto, že se jedná o plnění, které by v případě, že místem plnění by bylo tuzemsko, bylo zdanitelným plněním s povinností přiznat daň.
 - **Přepravní služby**-jde o služby související s přepravou zboží v rámci vývozu a dovozu a souvisejících služeb, pokud tyto služby jsou zahrnuty do základu daně při dodání zboží. Dále se nárok na odpočet vztahuje i na mezinárodní přepravu osob.
 - **Pořízení služby z jiného členského státu** :Při pořízení služby z jiného členského státu má plátce nárok na odpočet, pokud služby využije v rámci svých ekonomických činností a nejde o služby, které b v tuzemsku byly osvobozeny od daně
 - **Pořízení zboží z jiného členského státu** at' už pořízení zboží z jiného členského státu má místo plnění v tuzemsku či nikoli, tedy at' už plátcí vznikla povinnost uplatnit daň na výstupu či nikoli, nárok na odpočet z přijatých zdanitelných plnění je mu zachován za splnění dalších podmínek a dále, když prokáže, že zboží bylo skutečně přepraveno k příjemci
 - **Vývoz zboží**
 - **Poskytnutí služby do třetí země**
 - **Přijetí služby s místem plnění v ČR**
 - **Přepravní služby**
- jde především o osvobozená plnění s nárokem na odpočet

Evidence daně na vstupu

Nezbytnou podmínkou k nároku na odpočet je, že plátce daně musí mít k dispozici příslušný daňový doklad a zároveň odpovídá za to, že tento doklad je vystaven plátcem DPH. Současně musí být tento daňový doklad řádně zaúčtován a zaevidován.

Daňové doklady, které mohou zakládat nárok na odpočet DPH:

1) **Zjednodušený daňový doklad** Představme si situaci, že jsme podnikatel, plátce DPH a chceme si koupit v obchodě kancelářský papír, který hodláme použít pro svou ekonomickou činnost. Při nákupu musíme požádat prodavače, aby nám vystavil doklad, kterým prokáží výši zaplacené DPH pro uplatnění odpočtu daně. Tímto dokladem za hotové maximálně za 10 000

Kč může být zjednodušený daňový doklad. Prodávající, plátce daně, je povinen tento doklad vystavit ihned při nákupu.

Na zjednodušeném daňovém dokladu je uvedena povinně pouze částka a sazba daně nebo osvobození od daně, a to odděleně pro každou sazbu a osvobození. Výši daně i zdanitelného plnění si musí zjistit plátce sám. Proto také za výpočet daně u zjednodušeného daňového dokladu odpovídá plátce, který chce uplatnit odpočet daně, a to i za předpokladu, že plátce, jenž doklad vystavil, na něm výši daně uvedl.

DPH z celkové úhrady se určí prostřednictvím přepočítacího koeficientu:

$1500 \times 0,1597 = 239,55$ Kč nebo po zaokrouhlení 239,60 Kč.

Cena bez daně se dopočte jako rozdíl mezi cenou s daní a výší daně:

$1\,500 - 239,55 = 1\,260,45$ Kč

2) Splátkový kalendář

3) Při hromadné přepravě osob je možno pro účely uplatnění odpočtu daně za daňový doklad považovat **doklad o zaplacení**. Stejnou funkci plní doklad o zaplacení při prodeji v dražbě. Je-li daňovým dokladem doklad o zaplacení, daň a zdanitelné plnění se vypočtou jako u zjednodušeného daňového dokladu

4) V rámci **intrakomunitárních plnění** je také třeba nárok na odpočet doložit odpovídajícími daňovými doklady:

- Daňový doklad při poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (případně i při dodání zboží s montáží) vydaný osobou registrovanou k dani v jiném členském státě UE, který má obdobné náležitosti jako běžný daňový doklad

- Daňový doklad při poskytnutí služby s místem plnění mimo tuzemsko
- Daňový doklad při dodání zboží do jiného členského státu

5) U plnění vůči třetím zemím je nejdůležitější příslušné písemné celní prohlášení při vývozu zboží do třetích zemí. Dále se jedná o daňový doklad na přijaté služby poskytnuté zahraniční osobou a daňový doklad při poskytnutí služby do třetí země.

Nárok na odpočet a daňová povinnost

Nárok na odpočet daně má pouze plátcе daně a to jen, je-li schopen ho doložit:

- Má daňový doklad vystavený plátcem DPH
- Použil vstupy, u kterých uplatňuje odpočet daně, v rámci svých ekonomických činností
- Uplatní nárok nejdříve ve zdaňovacím období, ve kterém bylo uskutečněno zdanitelné plnění nebo úhrada přijata.

Plátcе daně nemá nárok na odpočet DPH u zdanitelných plnění, která nepoužil v rámci ekonomické činnosti a je-li plátcem daně fyzická osoba, pak ani v případě použití pro osobní spotřebu nebo u plnění týkajícího se majetku, který není součástí jeho obchodního majetku.

Pokud přijatá plnění se zcela uplatněným odpočtem použije jen **částečně** pro účely nesouvisející s jeho ekonomickou činností, potom část odpovídající použití pro účely nesouvisející s ekonomickou činností nebo s **osobní spotřebou** se považuje za dodání zboží, resp. za poskytnutí služby, tedy plátcе je povinen uplatnit daň na výstupu v poměrné výši.

Zákaz odpočtu: v některých případech specifického charakteru plátcе daně nemá nárok na uplatnění odpočtu DPH, i když se prokazatelně vztahují k ekonomické činnosti. Zákaz odpočtu se použije:

- Použití přijatých zdanitelných plnění pro reprezentaci
- Při nákupu osobních automobilů a jejich technickém zhodnocení.

Osobní automobil: plnění související s dodáním nových motorových vozidel jsou specifická.

Z této množiny se dále vyčleňují osobní automobily.

Při pořízení osobních automobilů, které jsou zahrnuty do majetku plátce, t. j. které bude používat pro svoji ekonomickou činnost, nemá plátce daně nárok na odpočet.

To platí v plné míře i pro pořízení osobního automobilu formou finančního pronájmu.

Zákaz odečtu platí i pro technické zhodnocení osobního automobilu.

Naopak při pořízení osobních automobilů obchodníkem-plátcem daně-za účelem obchodování s nimi, je nárok na odpočet zachován.

Vlastní daňová povinnost a nadměrný odpočet

Základní skutečnosti pro vyměření daně musí plátce daně uvést v daňovém přiznání, které podává do **25 dnů po skončení zdaňovacího období (ke stejnému dni je daň i splatná).**

Nadměrný odpočet: daňovou povinností u DPH může být i nadměrný odpočet. Subjekt nejdříve zaplatí daň na vstupu a později se mu část vrátí formou vrácení přeplatku na dani. Nejdříve musí plátce daně podat daňové přiznání, v něm si vypočítat nadměrný odpočet, správce daně je pak povinen tento nadměrný odpočet vrátit do 30 dnů od vyměření této daňové povinnosti (tedy zpravidla do 30 dnů od posledního dne lhůty pro podání daňového přiznání). Plátce nemusí o vrácení tohoto přeplatku na dani žádat.

Krácení nároku na odpočet

Plátce má nárok na odpočet daně na vstupu, když tyto vstupy použije při své ekonomické činnosti. Existují však osvobozená plnění bez nároku na odpočet.

Plný nárok na odpočet má plátce daně, jestliže použije přijatá zdanitelná plnění

- Na zdanitelná plnění, u kterých vzniká povinnost přiznat daň na výstupu, t. j. u kterých uplatňuje základní nebo sníženou sazbu daně
- Plnění osvobozená od daně s nárokem na odpočet daně, t. j. intrakomunitární plnění a vývoz do třetích států
- Použití přijatých plnění v rámci ekonomické činnosti na plnění s místem plnění mimo tuzemsko, která by zakládala nárok na odpočet, kdyby místem plnění bylo tuzemsko
- Výjimečně i u některých osvobozených plnění bez nároku na odpočet, jako je převážná většina finančních činností a pojišťovacích činností pro zahraniční osobu, která v tuzemsku nevyvíjí ekonomickou činnost, nebo která jsou přímo spojena s vývozem zboží

- U plnění, která nejsou považována za zdanitelná, např. při bezúplatném předání reklamních předmětů s cenou do 500 Kč

Bez nároku na odpočet:

Použije-li plátce přijatá zdanitelná plnění výhradně pro svá osvobozená plnění bez nároku na odpočet, např. zdravotnické služby, sociální pomoc, finanční služby, nemá nárok na odpočet vůbec. To neplatí i pro taková plnění s místem plnění mimo tuzemsko.

Částečný nárok na odpočet:

Některá přijatá zdanitelná plnění plátce používá jak pro svá plnění s nárokem na odpočet tak i pro ta, u kterých podle předešlého odstavce nárok na odpočet nemá. Potom má jen částečný nárok na odpočet. Pravidla míry nároku na odpočet:

Použití přijatých zdanitelných plnění na:		
Plný	kráceně	žádný
Plnění podléh. dani na výst.	Použití na plnění uvedená ve sloupci 1 a 3	Poštovní služby
Intrakom.osvobozené plnění s nárokem na odpočet		Finanční činnosti
Vývoz zboží a služeb do třetích zemí		pojišťovnictví
Plnění s místem plnění mimo tuz., u kt. by jinak vznikl nárok na odpočet		Zdravotní služby a zboží
Vyjm. plnění, která nejsou		Sociální pomoc

považována za zdanitelná		
Finanční a pojišťovací služby vůči zahraničním osobám		Osvobozené pronájmy a převody nemovitostí

Krácení nároku

Jak určit míru, ve které je plátcí umožněn nárok na odpočet? Poměr by měl odpovídat míře použití přijatých zdanitelných plnění pro ta plnění, u kterých je nárok na odpočet. Lze ho proto určit z poměru zdanitelných plnění na výstupu za příslušné období. Nezahrnují se plnění, která nejsou zdanitelná, i když jejich existence nezabraňuje uplatnění odpočtu.

Nárok na odpočet daně se uplatňuje prostřednictvím koeficientu tak, že se souhrn daně na vstupu za příslušné zdaňovací období vynásobí koeficientem nároku na odpočet daně.

Koeficient nároku na odpočet daně se stanoví podle vzorce: $k =$

SUMA cen bez daně za: zdanitelná plnění, u kterých vznikla daňová povinnost na výstupu
osvobozená plnění s nárokem na odpočet
plnění s místem plnění mimo tuzemsko, která by jinak byla zdanitelná

SUMA cen bez daně za plnění uvedená v čitateli + osvobozená plnění bez nároku na odpočet

Jmenovatel: (případně i čítec) koeficientu nezahrnuje následující plnění v cenách bez daně:

- Prodej DHM, DNM, který plátcé používal pro svou ekonomickou činnost
- Finanční činnosti, jsou-li pro plátce příležitostnou nebo vedlejší činností
- Příležitostný převod nebo nájem nemovitostí

Pokud se plnění nezahrnuje do výpočtu koeficientu, znamená to, že taková plnění nekrátí nárok plátce na odpočet daně. Koef. se počítá z uskuteč.plnění za všechna zdaň období
KR=vypořádací koeficient.

Pozn.: plátce daně, jehož koeficient nároku na odpočet daně za zdaňovací období je vyšší nebo roven 0,95 má nekrácený nárok na odpočet daně na vstupu.

Krácení nároku na odpočet se prování za každé zdaňovací období kalendářního roku.

V průběhu kalendářního roku však nelze vypořádací koef. za běžný kalendářní rok stanovit, používá se vypořádací koeficient za předešlý kalendářní rok, ten se nazývá zálohovým koeficientem.

Roční vypořádání

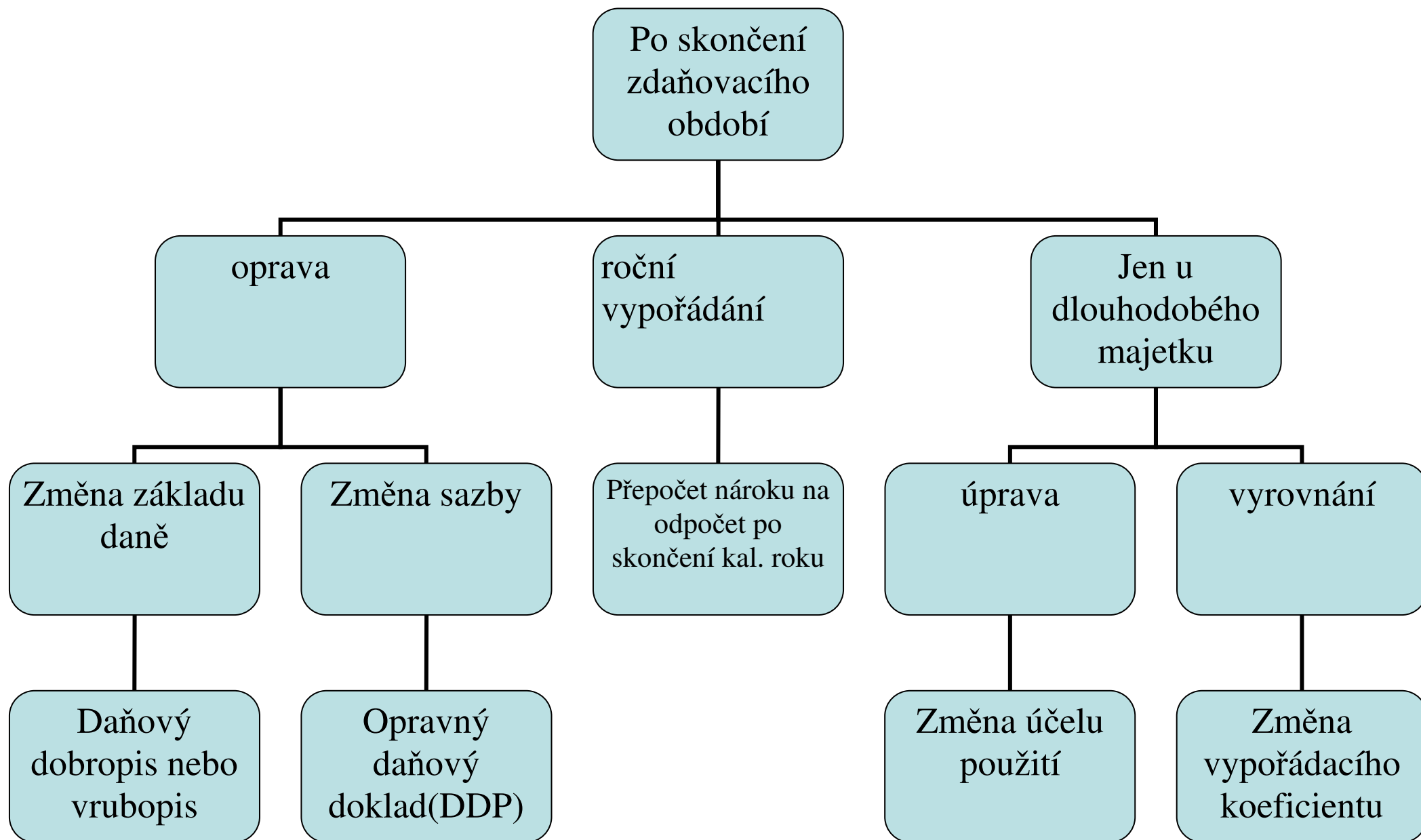
Po skončení kalendářního roku musí plátce, který alespoň v jednom zdaňovacím období v průběhu kalendářního roku uskutečňoval osvobozená plnění bez nároku na odpočet, propočet nároku na odpočet upřesnit.

Nejprve se stanoví **vypořádací koeficient** za uplynulý kalendářní rok a ten použije místo zálohového koeficientu.

Rozdíl oproti souhrnu uplatněného odpočtu za všechna zdaňovací období kalendářního roku se nazývá **roční vypořádání odpočtu** a upraví se o něj daňová povinnost za poslední zdaňovací období kalendářního roku (tj. měsíc prosinec nebo za 4. čtvrtletí).

Koloběh pokračuje tím, že nový vypořádací koeficient bude v průběhu dalšího kalendářního roku plnit funkci zálohového koeficientu.

Korekce daňové povinnosti-změny daňové povinnosti po skončení zdaňovacího období

Dobropis a vrubopis :po vystavení daňového dokladu může plátcí vzniknout povinnost nebo právo změnit základ daně a daň, jde-li o zvýšení základu daně plátce daně musí vystavit daňový vrubopis a zvýšit o něj daň na výstupu za zdaňovací období. Povinnost opravy má plátcé také,

vznikla-li mu povinnost přiznat daň na výstupu přijetím platby a zdanitelné plnění nebylo uskutečněno, např. plátce přijal zálohu na poskytnutí služby, avšak služba poskytnuta nebyla a záloha se tedy vrací. V tomto případě plátce vystavuje daňový dobropis. Naopak při snížení základu daně, např. poskytnutí slevy díky snížené kvalitě zboží uplatněné na základě reklamace odběratele plátce může pouze vystavit daňový dobropis.

Oprava sazby nebo osvobození: naopak případnou opravu sazby daně nebo osvobození od daně lze provést jen v dodatečném daňovém přiznání, a to na základě **opravného daňového dokladu**. Tuto opravu musí plátce provést a opravný daňový doklad vystavit v případě, že nesprávnou záměnou snížené sazby, základní sazby nebo osvobození snížil svoji daňovou povinnost. Pokud naopak touto záměnou svoji daňovou povinnost zvýšil, opravu provést nelze.

Úprava a vyrovnaní Po období 5 let se sleduje přesnost uplatněného odpočtu u dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku. Nárok na odpočet se musí(je-li nutno ho snížit) nebo může upravit(je-li možno ho zvýšit) při změně vypořádacího koeficientu o více než 10 procentních bodů oproti koeficientu, který byl použit při stanovení odpočtu, pak hovoříme o **vyrovnaní**, nebo dojde-li ke změně využití, potom se jedná o **úpravu** odpočtu.

Vrácení daně: Plátce DPH má nárok na odpočet daně. U některých intrakomunitárních plnění však plátcům vzniká i právo na vrácení daně vybrané v jiném členském státě v ceně plnění. Nárok se uplatňuje v tom členském státě, ve kterém byla daň vybrána.

Nárok na **vrácení daně** za jednoznačně stanovených podmínek vzniká v řadě definovaných případů i neplátcům (např. diplomatům, v rámci zahraniční pomoci, ozbrojeným silám NATO).

Nárok na vrácení daně má i FO ze třetí země při vývozu zboží neobchodního charakteru nakoupeného v ČR s cenou za nákup nad 2 000 Kč.

Nárok nevzniká při nákupu pohonných hmot, potravin, tabákových výrobků a alkoholu.